

## K I V O N A T

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének  
2023. május 31. napján megtartott rendkívüli, nyilvános ülésén  
készült jegyzőkönyvéből**

**A Képviselő-testület 11 igen (egyhangú) szavazattal a következő határozatot hozta:**

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének  
70/2023. (V.31.) HATÁROZATA**

**Átfogó értékelés Bicske Város Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi  
feladatainak 2022. évi ellátásáról**

1. Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2022. évi ellátásáról a mellékletek szerinti átfogó értékelést megtárgyalta, az abban foglaltakat jóváhagyja.
2. A képviselő-testület az értékelésről tájékoztatja a Fejér Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályát.

**Határidő: 2022. május 31.**

**Felelős: polgármester**

**K.m.f.**

**Bálint Istvánné**  
polgármester

**Fritz Gábor**  
jegyző

## **Beszámoló az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ- Kapcsolat Központ 2022. évben végzett munkájáról**

### **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Egység**

2016. január 1- től az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok integrációjára került sor. Így városunkban 2022-ben is, a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működött. A szolgálat így ellátta a *Gyermek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. § és a (2) - (4) bekezdés és a 40. § szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi törvény Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti családsegítés feladatait.*

#### **I. A családsegítési szolgáltatás igénybevételének gyakorlata, a megkötött megállapodások tartalmi vizsgálata**

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását.

Szolgálatunk működésében az önkéntesség, nyitottság és az együttműködő, támogató kapcsolat kialakításának elve a meghatározó, mivel a szolgálat célja: az egyén és a család társadalmi működőképességének megőrzése, illetve ezeknek, a képességeknek a helyre állítása.

A segítség a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi környezetében tett látogatások, illetve a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés és segítő munkaformák útján valósul meg. Segítő munkaformák különösen a szociális esetszolgálat, a szociális csoportmunka és a közösségi szociális munka.

A szociális segítő tevékenység első lépése a kapcsolatfelvétel. Az intézmény közvetlenül felkereshető, a nyújtott szolgáltatások térítésmentesek. A szolgáltatást, igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a szolgáltatást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá.

Következő lépésként írásos megállapodást köt a családsegítő a klienssel, majd közösen kidolgozott terv alapján végezzük a szociális segítő tevékenységünket. A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő személy problémáit, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatásokat, intézményeket, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját. A megállapodásban foglalt személyre szóló feladatokat a családsegítő az érintett családtagokkal együtt, félévente értékeli.

A szolgáltatásokat esetenaplóban és forgalmi naplóban dokumentálja a családsegítő melyet a szakmai vezető negyedévente ellenőriz. Veszélyeztetett gyermekek gondozása esetén 2021. júliusától a Gyermekeink Védelmében elnevezésű informatikai Rendszeren (GYVR) keresztül kerülnek kitöltésre a jogszabályban meghatározott adatlapok.

A családsegítő a segítőmunka folyamatában rendszeresen találkozik a családdal. A családlátogatás lehetőséget kínál az otthon légkörének megtapasztalására, a családtagok szerepvállalásának, viselkedésének érzékelésére. A bizalmon nyugvó kapcsolat egyben lehetőség az életút közös elemzésére, a nehézségek okainak feltárására, ami a probléma kialakulásához vezetett.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A szociális, egészségügyi szolgáltató, köznevelési intézmények, a pártfogó felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

## **II. A szakmai munka elemzése, szakmai program megvalósulása**

### **Szociális esetmunka**

Az elmúlt évben 117 családot, 324 személyt gondoztunk együttműködési megállapodás alapján.

A gondozott családok közül 171 gyerek/ 106 család volt érintett gyermekveszélyeztetésben, akinek gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítottuk a szociális segítő tevékenységet.

A 2022. évben 2680 alkalommal keresték fel klienseink szakmai egységünket, ami 531 személyt, 296 családot érintett. Családlátogatásra 659 esetben került sor, ami 369 személyt érintett.

A tárgyévben a szolgálatnál tanácsadottként megfordult 207 személy (179 család), melyből 21 gyerek/ 17 család gyermek veszélyeztetéssel kapcsolatos problémákkal volt érintett.

Szolgálatunk a 2022. évben a járványügyi veszélyhelyzet alatt a megbetegedés kockázatainak csökkentésére javasolt szabályokat betartotta. Ügyfélfogadásokon a kéz és a felületfertőtlenítés, szellőztetés és a védőtávolság megtartása biztosított volt. Munkatársaink a száját és orrot eltakaró maszkban fogadták az ügyfeleket és a családlátogatások alatt is igyekeztek a kockázatokat csökkenteni. A járványügyi veszélyhelyzet végével a kliensekkel való személyes találkozások nagyobb hangsúlyt kaptak, amit az ügyfélforgalom és a családlátogatások számának erős emelkedése is mutat. A családlátogatások száma a 2021. évhez képest a duplájára nőtt.

A személyes, szociális problémák kapcsán az anyagi nehézségek, legtöbbször elsődleges konfliktusforrásként jelennek meg. Ezek mellett leggyakrabban megjelennek a tartós egészségkárosodásból adódó problémák, melyek a munkanélküliséghez vezetnek.

A sokproblémás családok esetében a kóros élethelyzetek halmozottan fordulhatnak elő: állandósult munkanélküliség, krónikus testi és szellemi betegség, generációk közötti konfliktusok, nagy létszámú családok zűrös szálakkal egymás közt, szenvedélybetegségek.

2022-ben jelentősen megnőtt a családokban jelentkező kapcsolati konfliktus, gyermek

veszélyeztetettségét is érintő kapcsolattartási problémával és szülői felügyeleti jog rendezésével kapcsolatos problémák, valamint a gyermekek körében különböző mentális problémák száma.

Együttműködési megállapodás keretében ellátott és tanácsadottként megjelent ügyfeleink számára egyaránt információt adunk, nyomtatványokat biztosítunk szakszerű kitöltéssel, telefonálási lehetőséggel a következő esetekben:

- családtámogatási ellátások (anyasági támogatás, családi pótlék, GYES, GYED, GYET, GYOD)
- nyugdíjszerű ellátások (öregségi nyugdíj, özvegyi nyugdíj, árvaellátás)
- rehabilitációs-, rokkantsági ellátás igénylése
- fogyatékosági ellátások (fogyatékosági támogatás, mozgáskorlátozott támogatások)
- szociális helyzettől függő segélyek igénybevétele (egyszeri segélyek Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságtól, Egészségbiztosítási Alapkezelőtől; önkormányzat, járási hivatal által nyújtott segélyezési formák, ellátások, méltányossági alapon történő egészségügyi ellátásra való jogosultság)
- szociális alapszolgáltatások igénybevétele (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, idősok nappali ellátása)
- szociális szakellátások igénybevétele (szociális-, fogyatékos otthoni elhelyezés; hajléktalan ellátás)
- lakhatási kiadásokkal kapcsolatos problémák (lakáskölcsön, rezsitartozás, lakásfenntartási támogatás, védendő fogyasztói kérelem)
- elveszett iratok pótlása (taj kártya, születési anyakönyvi kivonat)

#### **A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint (fő)**

| Nem/Életkor     | 0-17 éves  | 18-34 éves | 35-49 éves | 50-61 éves | 62 évesnél idősebb | Összesen   |
|-----------------|------------|------------|------------|------------|--------------------|------------|
| <b>Férfi</b>    | 85         | 14         | 34         | 11         | 13                 | <b>157</b> |
| <b>Nő</b>       | 67         | 33         | 44         | 12         | 11                 | <b>167</b> |
| <b>Összesen</b> | <b>152</b> | <b>47</b>  | <b>78</b>  | <b>23</b>  | <b>24</b>          | <b>324</b> |

A korosztályi megoszlásoknál azt látjuk, hogy a gyermekek száma magas, ami a veszélyeztetett gyermekeket és családjaikat mutatja.

A nagykorúak közül a leginkább 35-49 éves korosztályból keresik fel szolgálatunkat. Ez a korosztály a gyermeknevelés aktív szakaszában van.

A nagykorúak között a nők száma magasabb.

#### **Az együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybe vevő családok hozott problémái**

| A probléma típusa                            | 2022. év<br>családok száma |
|----------------------------------------------|----------------------------|
| Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) | 57                         |
| Ügyintézéshez segítségkérés                  | 66                         |

|                                                    |            |
|----------------------------------------------------|------------|
| Információkéréssel kapcsolatos                     | 68         |
| Életviteli                                         | 16         |
| Gyermeknevelési                                    | 39         |
| Gyermekintézménybe való<br>beilleszkedési nehézség | 14         |
| Magatartászavar, teljesítményzavar                 | 26         |
| Elhanyagolás                                       | 51         |
| Családi-kapcsolati konfliktus                      | 36         |
| Lelki- mentális, pszichiátriai<br>betegség         | 24         |
| Szenvedélybetegség                                 | 15         |
| Foglalkoztatással kapcsolatos                      | 19         |
| Egészségkárosodás következménye                    | 35         |
| Fogyatékoság, retardáció                           | 3          |
| Családon belüli bántalmazás                        | 7          |
| Egyéb                                              | 21         |
| <b>Összesen</b>                                    | <b>497</b> |

Jellemzően egy család több problémában is érintett.

2022-ben az előző évekhez képest - a foglalkoztatással kapcsolatosan kívül- minden probléma típusban növekedett a családok száma, de az anyagi problémák, az elhanyagolás, a családi-kapcsolati konfliktus és az egészségkárosodás következménye problémacsoportban jelentős növekedés tapasztalható.

### **Szolgáltatások közvetítése, dologi juttatások nyújtása, programok szervezése**

Szolgálatunk a lakosság által felajánlott ruhaadományokat (használt ruhaneműk), bútorokat, háztartási eszközöket, gépeket kiközvetíti a rászoruló családoknak.

A családok krízis helyzetét kezeljük a dologi juttatásokkal, (gyógyszerkiváltás, közüzemi tartozás kiegyenlítése) melyet 55 esetben 37 személynek nyújtottunk. Ezen kívül létfenntartási problémákhoz nyújtottunk gyors segítséget tartós élelmiszerek, tűzifa vásárlásával. A szolgáltatásvásárlás válságos élethelyzetek megoldásában segít.

2022-ben több szervezettől és egyháztól, magánszemélytől kapott ruhaadományt, élelmiszercsomagot, pelenkát, játékot juttatunk el a gondozott családjainkhoz. Vöröskereszttel kötött megállapodásunk következtében élelmiszermentő akció keretében lehetőségünk volt rendszeres pékárú és zöldség/gyümölcs adomány kiosztására is.

Adományokat, dologi juttatásokat összesen 205 személy számára közvetítettünk.

### **Munkanélküliek munkához jutás segítése**

A munkát keresőknek az internet segítségével különböző munkahelyek és munkaközvetítők által meghirdetett állásajánlatokat tudjuk közvetíteni. Segítünk önéletrajz írásában, és igény esetén e-mailes tovább küldést is biztosítunk.

TOP-5.2.1. azonosító számú, "Közösségi beavatkozás a bicskei szegregált lakóterületek integrációja érdekében" elnevezésű pályázat keretein belül: a jelenlét típusú szociális munka biztosítása során a foglalkoztatást elősegítő programokra, valamint támogatott OKJ-s bizonyítványt adó képzésekre hívtuk fel az ellátottjaink figyelmét.

#### **Közreműködünk:**

- Ingyenes szünidei gyermekétkeztetés során az érintett családoknak tájékoztatás nyújtása, valamint az igénylésben történő segítségnyújtásában.
- TOP pályázatok keretében szervezett tanfolyamokra, programokra közvetítés az ellátottjaink körében.
- Adományközvetítés a rászorulóknak számára. Együttműködünk a helyi szolgálatokkal, szervezetekkel, egyházakkal. A járványügyi veszélyhelyzet alatt jelentősen megnövekedett az adományok (meleg étel, tartós élelmiszer, húsárú, ruha, használati cikkek) közvetítése a nehéz anyagi helyzetben élő gyermekek és családjaik.

#### **Gyermekjóléti szolgáltatási feladatok körében végzett szakmai munka áttekintése:**

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a *szociális munka* módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- f) átmeneti gondozáshoz való hozzáférés elősegítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a jelzőrendszer tagjaival és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbe adáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c) az egészségügyi és a szociális alapszolgáltatás, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének kezdeményezése

Szolgálatunk, 2022-ben is szervezési, gondozási és szolgáltatási feladatokat végzett a szociális munka módszereit, eszközeit alkalmazva.

2022-ben együttműködési megállapodás keretében összesen 171 veszélyeztetett gyerekkel foglalkozott szolgálatunk, ami 106 családot jelent.

Tanácsadásban, eseti gondozásban 21 veszélyeztetett gyermek ügyében részesült 17 család.

Az előző évhez képest az eseti gondozásban lévő veszélyeztetett gyermekek száma csökkent. Az együttműködési megállapodásban gondozott gyermekek és családok száma 20 %-kal növekedett.

Oka: Veszélyeztetett gyermekek Bicskére költözése és önkéntes jelentkezés.

### **A gyermekek átmeneti gondozása (Gyvt. 45-51)**

A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását – lehetőség szerint – iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

### **Helyettes szülő**

A helyettes szülő a családban élő gyermek átmeneti gondozását – a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján – saját háztartásában biztosítja.

A helyettes szülői szolgáltatást nem tudtuk biztosítani. Korábban, már a működési engedélyeztetés fázisában voltunk, amikor a helyettes szülő tájékoztatott egészségi állapotának olyan mértékű romlásáról, ami miatt feladatát ellátni nem tudja.

### **Szervezési tevékenységünk keretében gondoskodtunk:**

- a jelzőrendszer működtetéséről,
- a szakmaközi megbeszélések, esetkonferenciák, esetkonzultációk megszervezéséről,
- szünidei játszóházas foglalkozások szervezéséről veszélyeztetett gyerekek számára
- a városban működő szabadidős tevékenységekről információt gyűjtöttünk, és áttekinthető formában a szolgálat faliújságjára kihelyeztük és a helyi óvodákba eljuttattunk,
- a veszélyeztetett kamasz gyermekek számára bevezetett tematikus klubfoglalkozásokat a járványügyi veszélyhelyzet után újra megszerveztük
- Életviteli kompetenciák fejlesztését célzó csoportfoglalkozások szerveztünk a szociálisan hátrányos helyzetűek számára
- Ügyfeleinket a Család- és Gyermekjóléti Központban működő speciális szolgáltatásokhoz közvetítettük, szükség esetén Átmeneti Otthonba, Időotthonba való bejutásukat elősegítettük.
- A járványügyi veszélyhelyzet alatt a látóterünkben élő személyek/családok helyzetét nyomon követtük, folyamatosan informáltuk őket a megbetegedés kockázatának csökkenésével kapcsolatos intézkedésekről, az igénybe vehető ellátások hozzáféréseben segítettük őket.
- Adományokat (meleg étel, tartós élelmiszer, ruha, használati cikkek, pékárú, zöldség-

gyümölcs) közvetítettünk a nehéz anyagi helyzetben élő gyermekek és családjaik, illetve idős emberek számára.

- Támogató Csoportot hoztunk létre az idős elsősorban demens hozzátartozójukat gondozók részére, amit havonta egyszer az intézmény falain kívül tartunk

### **III. Más intézményekkel történő együttműködés módja, észlelő és jelzőrendszer működtetése**

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családok segítése és a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert épít ki és működtet. A kapott jelzés alapján a család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek, valamint a veszélyeztetett gyermekek körét és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A szolgálat együttműködött a Járási Gyámhivatallal, a Gyermekvédelmi Központtal, a pártfogó felügyelőkkel, Család- és Gyermekjóléti Központtal, a jelzőrendszer tagjaival.

A kapcsolatot a következőképpen tartottuk a jelzőrendszer tagjaival:

- Esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, melyeket szükség szerint akkor tartottunk, ha egy eset kapcsán beszéltük meg a problémákat, a segítségnyújtás lehetőségeit, a feladatok vállalását az érintett szakemberekkel, és szakmaközi megbeszéléseken, a jelzőrendszer tagjaival
- Napi kapcsolattartások alkalmával
- Telefonon, e-mailben történő információcsere formájában
- Véleménykéréseken keresztül, szóban és írásban
- Felkérésre tájékoztatást nyújtottunk a helyi intézményekben

A szakmaközi megbeszéléseket a jogszabály által előírt 6 alkalommal tartottuk meg. A megbetegedések kockázatának csökkentése érdekében egy alkalommal online megbeszélés formájában szerveztük meg a szakmaközi megbeszélést.

A téma választásánál elsődleges célunk az volt, hogy szakmai segítséget nyújtsunk, a jelzőrendszer tagjainak gyermekvédelmi tevékenységükhöz, hogy betekintést nyerhessenek a gyermekjóléti szolgálat feladatait illetően, hogy megértsék a közös problémamegoldás fontosságát, a közös felelősségnek súlyát a gyermekek sorsa fölött. Igyekeztünk a beérkezett jelzések során jelzett problémák típusát figyelembe venni és a megbeszéléseken a lehetséges megoldási módokra jó gyakorlatot bemutatni. Minden témához írásos tájékoztatást is adtunk a résztvevőknek.

Fontosnak tartottuk, hogy a jelzőrendszer időben értesüljön a jogszabályi változásokról is.

2022-ben érintett főbb témaköreink a következők voltak:

- A gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó intézkedési terv bemutatása. (on-line)
- Bicske városában szervezett nyári szünidei gyermekprogramok áttekintése.
- Családterápia hasznossága a gyakorlatban. Előadó: Vincze Erzsébet a Kapcsolat Központ Igazgatóhelyettese és a Család- és Gyermekjóléti Központ Szakmai Vezetője
- Időskor és az idősök helyzete. Előadó: Szabó Ágnes a Kapcsolat Központ Igazgatója

- Válás során felmerült kapcsolati problémák és kapcsolatügyeleti lehetőségek. Előadó: Csapár Jolán Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere és kapcsolatügyeleti mediátora.
- Online média veszélyei a gyermekek körében. Fórum a káros hatások megelőzéséről.

Kéthavonta szerveztük a jelzőrendszer tagjaival az esetmegbeszéléseket, különösen a védőnőkkel, bölcsődével és nevelési – oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel. Az információáramlást, a felmerült problémák megbeszélését nagymértékben segítették ezek a találkozások.

Együttműködés során elért eredmények:

- Esetkonferenciákon az osztályfőnökök, óvónők, védőnők is részt vesznek, ami elősegíti a család/gyermek problémájának feltárását és a megfelelő megoldási módok kidolgozását.
- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, valamint az osztályfőnökök együttműködése során több bicskei diák kapott segítséget a nyári szünidőben az iskolai, óvodai szociális segítőtől a pótvizsgára való felkészülésben.
- Anyagi problémák mérséklésében jelentős segítséget nyújt a Vöröskereszt bicskei szervezetével való szoros együttműködés.

2022-ben 29 esetben szerveztünk esetkonferenciát vagy vettünk rajta részt, amelyen az osztályfőnökök, fejlesztő pedagógusok, védőnők, óvónők általában megjelentek. A szolgálat munkatársai ezen kívül részt vettek a Család – és Gyermekjóléti Központban havonta megtartott esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon is.

2022-ben gyermek veszélyeztetésével kapcsolatban 110 írásos jelzés érkezett szolgálatunkhoz, ami 80 gyermeket érintett. Egy gyerekről több jelzés is érkezett. Nagykorú személyekkel kapcsolatban 18 jelzés (15 személy) érkezett.

A jelzések időbeliségéről elmondható, hogy időben érkeztek, az érintett családokkal a kapcsolatot 3 napon belül felvettük.

A tett intézkedésről a családsegítő, írásban tájékoztatta a jelzést tevőket.

Bántalmazásról szóló jelzés esetén 24 órán belül felvettük a családdal a kapcsolatot, és a jelzést jogszabálynak megfelelően zártan kezeltük.

Jogszabálynak megfelelően a beérkezett jelzésekről szolgálatunk települési jelzőrendszeri felelőse, heti jelentést készített, amit a Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadójának megküldött.

### A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tevékenysége 2022-ben:

A jelzések megoszlása a jelzőrendszer tagjai között:

| <b>Jelzést küldők</b>                                    | <b>Jelzések száma 0-17 évesekkel kapcsolatban</b> | <b>Jelzések száma 18 évesnél idősebb személyekkel kapcsolatban</b> |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Köznevelési intézmény/ebből óvoda                        | 55/17                                             |                                                                    |
| Önkormányzat, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő | 1                                                 | 6                                                                  |
| Egészségügyi szolgáltató                                 | 12                                                | 4                                                                  |

|                                                                                          |            |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|
| - ebből védőnői jelzés                                                                   | 4          | 3         |
| Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat                                        | 12         | 1         |
| Rendőrség                                                                                | 25         |           |
| Ügyészség, bíróság                                                                       |            |           |
| Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány                                                 |            |           |
| Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet, pártfogó felügyelői szolgálat |            |           |
| Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat                                    |            | 1         |
| Allampolgár                                                                              | 4          | 6         |
| Járási Gyámhivatal                                                                       | 1          |           |
| <b>Összesen</b>                                                                          | <b>110</b> | <b>18</b> |

Összességében az együttműködés megfelelő, a jelzőrendszer tagjai – az orvosokon kívül- részt vettek a szakmaközi megbeszéléseken, estkonferenciákon, az információcsere folyamatos.

A jelzések megoszlása a jelzett probléma szerint:

| <b>Jelzett probléma</b>                                     | <b>Jelzések száma 0- 17 évesekkel kapcsolatban</b> | <b>Jelzések száma 18 évesnél idősebb személyekkel kapcsolatban</b> |
|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Tankötelezettség mulasztása                                 | 55                                                 |                                                                    |
| Gyermek magatartásproblémája                                | 5                                                  |                                                                    |
| Bűncselekmények, szabálysértések elkövetése                 | 25                                                 |                                                                    |
| Elhanyagolás                                                | 6                                                  |                                                                    |
| Családon belüli konfliktus                                  | 10                                                 | 2                                                                  |
| Anyagi problémák/lakhatási problémák                        | 3                                                  | 8                                                                  |
| Bántalmazás                                                 | 7                                                  | 1                                                                  |
| Kapcsolattartás ill. szülői felügyeleti jog rendezetlensége | 3                                                  |                                                                    |
| Alkohol vagy egyéb szerhasználat gyanúja                    | 2                                                  |                                                                    |
| Kiskorú egészségügyi problémája                             | 3                                                  |                                                                    |
| Életviteli problémák                                        | 2                                                  | 3                                                                  |
| Anyaoththonból való hazaköltözés                            | 1                                                  |                                                                    |
| Iskolai beilleszkedési probléma                             | 2                                                  |                                                                    |
| Titkolt terhesség és vagy várandósgondozás mulasztása       |                                                    | 2                                                                  |

|                                                               |   |   |
|---------------------------------------------------------------|---|---|
| Egyedül élő idős<br>egészségügyi vagy mentális<br>problémával |   | 3 |
| Hajléktalanság                                                |   | 2 |
| Egyéb                                                         | 5 | 1 |

#### Tapasztalatok:

Gyakran előfordult, hogy egy gyermek/felnőtt esetében több problémáról is érkezett jelzés.

A nem szakellátott fiatalok körében csökkent a szabály- és bűncselekményeket elkövetők száma.

Az iskolai-óvodai igazolatlan mulasztások tovább növekedett.

A gyermek és fiatalok magatartásproblémáiról a jelzések jelentős hányada rendőrségtől érkezett

Az elhanyagolásra érkezett jelzések száma csökkent. Elhanyagolás esetén továbbra is jelentős a higiéniai probléma.

A szülők közötti konfliktusok/bántalmazások száma. Növekedett.

Kapcsolati problémákkal egyre több családban megjelenik, mint veszélyeztető tényező.

#### **IV. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás működésének tárgyi, személyi működési, szakmai feltételei**

##### **Ellátási terület:**

Az intézmény a család – és gyermekjóléti alapellátást Bicske város közigazgatási területén biztosította.

##### **Működési feltételek:**

Az intézmény rendelkezik az alapvetően szükséges

- működési és szervezeti szabályzattal,
- alapító okirattal,
- szakmai programmal,
- végleges működési engedéllyel.

##### **A szolgálat szakmai létszáma, szakképzettség szerinti megoszlása 2022-ben:**

Családsegítés szakmai egységben foglalkoztatottak létszáma:

Családsegítő 3 fő, ebből 1 fő családsegítő szakmai vezető. Két fő családsegítő GYED-en van.

Az alkalmazott szakemberek közül 1 fő általános szociális munkás főiskolai oklevéllel, 1 fő szociálpedagógus főiskolai oklevéllel rendelkezik, 1 fő szociális munkás egyetemi oklevéllel, 1 fő szociális munkás képzésen tanulmányokat folytat. Megfelelnek a munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési előírásoknak. 2 fő szociális asszisztens.

##### **Képzések:**

A 9/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet szerint a Szolgálat munkatársai továbbképzésre kötelezettek, melyet minden évben továbbképzési tervben dokumentálunk.

##### **Tárgyi feltételek:**

Bicskén a család- és gyermekjóléti szolgáltatás az Ady Endre utca 1. szám alatti székhelyen vehető igénybe. Szakmai Egységünk a város központjában található, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető. Az épületbe való bejutás és az épületen belüli akadálymentes

közlekedés feltételei mozgáskorlátozottak személyek számára teljeskörűen biztosítottak. A váróhelyiségben a szociális asszisztens, vagy az ügyeletes családsegítő fogadja az érkező klienseket s irányítja az esetfelelőshöz. Két interjú szoba áll rendelkezésünkre. A helyiségek egybenyithatóak, így közösségi helyiséggé alakítható, ahol a játszóházas foglalkozásokat, a szakmaközi megbeszéléseket, esetkonferenciákat, valamint klubfoglalkozásainkat tarthatjuk. A családsegítők számára egy munkaszoba áll rendelkezésre, ahol az adminisztrációhoz szükséges számítógépek biztosítottak. Egy intézményi személygépkocsi áll rendelkezésünkre, amely a családokhoz való gyors kijutást biztosítja.

A működéshez szükséges tárgyi eszközök biztosítottak.

## **V. Terveink**

Szakmai feladataink ellátása mellett, a járványügyi veszélyhelyzet alakulásától függően tervezzük

- A játszóházas programok folytatását
- A veszélyeztetett kamasz gyermekek számára a mentálhigiénés csoportfoglalkozások folytatását
- Szenvedélybetegségek megelőzését célzó előadássorozat kiterjesztését több helyi általános iskola, és a szakközépiskolás diákok számára
- A működő prevenciók programjaink és csoportjaink továbbfejlesztését.
- Összevont szülői értekezleteken/fórumokon tájékoztatás a szolgáltatásokról,
- Szülői fórumokon való részvétel, életvezetéssel, gyermekneveléssel kapcsolatos témakörökben.
- Jelzőrendszeri tagokkal szorosabb együttműködés keretében a közös szakmai nyelv és szakmai kompetenciahatárok kialakításának a folytatását, különböző szakterületek jogszabályi hátterének a megismerésével egybekötve.
- Online média hasznos használatáról, valamint ártalomcsökkentési lehetőségekről széles körű felvilágosítás.

## **Család- és Gyermekjóléti Központ Szakmai Egység**

### **I. A család-és gyermekjóléti központ szolgáltatásai, igénybevételének gyakorlata, a megkötött megállapodások tartalmi vizsgálata**

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozik a Bicskei járáshoz tartozó településeken azon szolgáltatások nyújtása, mely hozzájárul a gyermek családban nevelkedésének elősegítéséhez. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt:

- gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat lát el:
  - védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás esetén
- közreműködik hatósági intézkedésben: javaslattevés, esetmenedzselési feladatok
- támogatást nyújt a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozást végez
- speciális szolgáltatásokat nyújt:
  - kapcsolatügyelet
  - készenléti ügyelet-telefonos segítői munka

- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia
- mediáció
- utcai szociális munka
- szociális diagnózis készítés
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén lévő család-és gyermekjóléti szolgálatoknak

A Család-és Gyermekjóléti Központ Szakmai Egységének a gyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatásai térítésmentesen igénybe vehetőek.

A családok jelentkezhetnek önként, illetve társintézmények irányíthatják a központhoz speciális szolgáltatásaink igényléséhez.

Kivételt képeznek a gyámhatóság által, határozattal kötelezett kliensek. Együttműködés esetén egyéni nevelési – gondozási terv készül, és ennek alapján a klienssel, és a bevonható szakemberekkel közösen megoldást keres az esetbenedzser, és a családsegítő. A megoldás lehetséges formái: intézményen belüli, illetve más társintézményekkel közös esetkezelés. Ez folyamatos kapcsolattartást feltételez a klienssel, mely az otthonában, családlátogatások alkalmával, és a központ és a településeken biztosított irodában végzett szociális munkát jelenti. A szolgáltatás keretében végzett tevékenységnek – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

## **II. A szakmai munka elemzése, szakmai program megvalósulása**

A központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében az esetbenedzser:

- kezdeményezi a gyermek, védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek, védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához
- utógondozást végez a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít
- részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson

#### **Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma települések szerint**

|     | <b>Település neve</b> | <b>Védelembe vett</b> | <b>Ideiglenes hatállyal elhelyezett</b> | <b>Nevelésbe vett</b> | <b>Utógondozás, szakellátásból kikerült</b> | <b>Összesen</b> |
|-----|-----------------------|-----------------------|-----------------------------------------|-----------------------|---------------------------------------------|-----------------|
| 1.  | <b>Bicske</b>         | <b>33</b>             | <b>1</b>                                | <b>33</b>             | <b>0</b>                                    | <b>67</b>       |
| 2.  | <b>Alcsútdoboz</b>    | <b>3</b>              | <b>0</b>                                | <b>4</b>              | <b>0</b>                                    | <b>7</b>        |
| 3.  | <b>Felcsút</b>        | <b>1</b>              | <b>0</b>                                | <b>0</b>              | <b>0</b>                                    | <b>1</b>        |
| 4.  | <b>Csabdi</b>         | <b>3</b>              | <b>0</b>                                | <b>1</b>              | <b>0</b>                                    | <b>4</b>        |
| 5.  | <b>Mány</b>           | <b>2</b>              | <b>0</b>                                | <b>0</b>              | <b>0</b>                                    | <b>2</b>        |
| 6.  | <b>Óbarok</b>         | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>2</b>              | <b>0</b>                                    | <b>2</b>        |
| 7.  | <b>Szár</b>           | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>4</b>              | <b>0</b>                                    | <b>4</b>        |
| 8.  | <b>Tabajd</b>         | <b>2</b>              | <b>0</b>                                | <b>2</b>              | <b>0</b>                                    | <b>4</b>        |
| 9.  | <b>Újbarok</b>        | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>0</b>              | <b>0</b>                                    | <b>0</b>        |
| 10. | <b>Vértesacsa</b>     | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>14</b>             | <b>0</b>                                    | <b>14</b>       |
| 11. | <b>Gánt</b>           | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>2</b>              | <b>0</b>                                    | <b>2</b>        |
| 12. | <b>Etyek</b>          | <b>7</b>              | <b>0</b>                                | <b>4</b>              | <b>0</b>                                    | <b>11</b>       |
| 13. | <b>Bodmér</b>         | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>0</b>              | <b>0</b>                                    | <b>0</b>        |
| 14. | <b>Csákvár</b>        | <b>15</b>             | <b>0</b>                                | <b>23</b>             | <b>0</b>                                    | <b>38</b>       |
| 15. | <b>Vértesboglár</b>   | <b>0</b>              | <b>0</b>                                | <b>0</b>              | <b>0</b>                                    | <b>0</b>        |
|     | <b>Összesen</b>       | <b>66</b>             | <b>1</b>                                | <b>89</b>             | <b>0</b>                                    | <b>156</b>      |

#### **Bicske**

Bicskén harminchat védelembe vett gyermeket gondoztunk, mely huszonkettő családot érintett. Harminchárom nevelésbe vett gyermek hazagondozása miatt tizenegy családdal álltunk kapcsolatban. Ideiglenes elhelyezésre egy gyermek esetében került sor, emiatt egy családból azonnal ki kellett emelni a gyermeket szülői kérésre. Az év során tizenöt volt a lezárt esetek száma, mely hét családot érintett. Mind a tizenöt gyermek esetében védelembe vétel megszüntetésére került sor az eredményes együttműködés következtében.

#### **Mány**

A településen esetmenedzseri feladatkörben védelembe vétel keretében kilenc gyermeket és családját gondoztuk. Nyolc gyermek tekintetében a szolgálat kezdeményezte a gyermekek védelembe vételét, a Központ egyetértett a javaslattal. Egy gyermek védelembe vétele tavalyi évről áthúzódott.

#### **Óbarok-Nagyegyháza**

Esetmenedzseri tevékenységben egy nevelésbe vett gyermek édesanyjával tartottuk a kapcsolatot. A gyermek nevelésbe vételét a tavalyi évben nem lehetett megszüntetni. Családba fogadással nevelkedett rokonoknál két kiskorú a településen. Védelembe vétel keretében három gyermeket és családját gondoztuk. A gyermekek védelembe vételét a szolgálat kezdeményezte.

#### **Etyek**

Védelembe vétel keretében tizenegy gyermeket és családját gondoztuk a 2022-es évben. Két

gyermek védelembe vételét meg lehetett szüntetni eredményesség okán. Egy kiskorú védelembe vételét a gyámhivatal felülvizsgálta költözés miatt, a védelembe vétel továbbra is fennmaradt. Három gyermek védelembe vételét a szolgálat kezdeményezte, központunk egyetértett a javaslatokkal. Két gyermek védelembe vételi eljárása kapcsán a gyámhivatal kereste meg központunkat. Tavalyi évben három gyermek védelembe vétele húzódott át az előző évről. Egy gyermek védelembe vétele megszűnt, mert nagykorúvá vált. Esetmenedzseri feladatkörben négy nevelésbe vett gyermek családjával tartottuk a kapcsolatot. Egy gyermek nevelésbe vételére eredménytelen védelembe vétel miatt került sor. Két gyermek nevelkedett a településen családba fogadó gyámnál. Az egyik családba fogadás megszűnt, mert a fiatal nagykorú lett.

### **Alcsútdoboz**

A településen intézményünk által gondozott gyermek, család nem volt. Egy gyermek kapcsán tartott a szolgálat esetkonferenciát, melyen részt vett intézményünk.

### **Tabajd**

Esetmenedzseri feladatkörben védelembe vétel következtében két gyermeket és szülőjét gondoztuk.

Egy nevelésbe vett gyermek szülőjével tartottuk a kapcsolatot.

### **Vértesacsa**

Esetmenedzseri feladatkörben három gyermeket és családját gondoztuk védelembe vétel miatt. Egy gyermek védelembe vétele megszűnt, kérelmezte szülői ház elhagyását, amit a gyámhivatal engedélyezett. Hat kiskorú védelembe vételi eljárásával összefüggésben kereste meg intézményünket a Fejér Megyei Kormányhivatal Bicskei Járási Hivatala. Nem tartottuk indokoltnak a gyermekek védelembe vételét. Hét nevelésbe vett gyermek családját gondoztuk, egy gyermek nevelésbe vétele megszűnt házasságkötése, nagykorúsítása okán.

### **Csákvár**

A 2022-es évben összesen tizenkilenc gyermek volt védelembe véve, tizenegy családból. Az év végére hatra csökkent a védelembe vett gyermekek száma, négy családból. A védelembe vételek megszűnésére költözés, vagy eredményesség, és egy esetben nevelésbe vétel miatt került sor. Ezen adatok mellett a gyámhivatal hivatalból indított eljárást még további négy gyermek esetében, ezek egyikében sem javasoltuk a védelembe vételt és ezt a gyámhivatal is így látta megfelelőnek. Az év végén több javaslatunk is gyámhivatali döntésre vagy véglegessé válásra várt, így az ebben az évben még további három gyermek esetében kezdeményeztük a védelembe vételt. Az elmúlt évben négy gyermek esetében tettünk két alkalommal javaslatot ideiglenes hatályú elhelyezésre, a gyámhivatal döntése szerint ezek egyike sem volt okot adó az azonnali intézkedésre. A család végül elköltözött a településről. A településen huszonnégy nevelésbe vett gyermek szülei éltek, összesen ez tizenkettő szülőt vagy szülőpárt jelent. Új nevelésbe vételi javaslat hat volt, melyből négy azonnali nevelésbe vételre, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésre irányult, azonban ezt normál nevelésbe vételi eljárásként folytatja le az illetékes gyámhivatal. A javaslatok közül, öt nevelésbe vétellel zárult, azonban négy gyermek nevelésbe vételére már másik településen került sor – költözés miatt. Egy gyermek esetében családba fogadással zárult az javaslat. Családbafogadási eljárás során környezettanulmányt készítettünk a településen a tavalyi év során három esetben. Egy gyermek esetében a családba fogadás megszüntetésében is eljártunk.

### **Vértesboglár**

A településen a tavalyi év során egy gyermek esetében indult hivatalból – iskolai igazolatlan

mulasztás kapcsán – védelembe vételi eljárás és további két esetben a szolgálat kezdeményezésére tettünk javaslatot. Mindhárom esetben elrendelésre került a védelembe vétel.

### **Gánt**

Három gyermek esetében jártunk el védelembe vételi hatósági eljárásban. Egy gyermek esetében nem javasoltuk a védelembe vételt, két gyermek esetében azonban védelembe vételre tettünk javaslatot. Év végéig egy gyermek esetében született döntés, melynek során a védelembe vétel elrendelésre került a családi pótlék természetbeni folyósításával. Több esetkonferencián vettünk részt, illetve szerveztünk mi magunk is.

Emellett esetmenedzseri tevékenységben nevelésbe vett gyermekek édesanyjával működünk együtt, családlátogatáson voltunk és tettünk javaslatot a nevelésbe vétel felülvizsgálatára.

### **Felcsút**

Egy gyermek esetében tettünk javaslatot védelembe vételre, illetve ügyében több alkalommal vettünk részt esetkonferencián.

### **Csabdi**

A településen két gyermek kapcsán végeztünk védelembe vételhez kapcsolódóan esetmenedzseri tevékenységet. Egy gyermek esetében indított a gyámhivatal, jelzést követően védelembe vételi eljárást. Ebben az esetben év végéig nem tudtuk javaslatunkat elkészíteni.

Egy nevelésbe vett gyermek édesapja lakik a településen, a vele való együttműködésünk sikertelen.

### **Szár**

Két gyermek védelembe vételének felülvizsgálatában végeztünk esetmenedzseri tevékenységet, működünk együtt a gyermekek iskolájával, tartottunk esetkonferenciát.

Egy családba fogadott gyermek esetében készítettünk környezettanulmányt, tettünk javaslatot.

Egy család vette igénybe családkonzultációs szolgáltatásunkat. Négy nevelésbe vett gyermek szülei élnek – elvileg – a településen, velük az együttműködést nem sikerült megvalósítani.

### **Újbarok**

Esetmenedzseri tevékenységet az év során a településen nem végeztünk.

### **Bodmér**

A településen a tavalyi év során nem volt hatósági ügyben érintett gyermek vagy család.

Részt vettünk a Szolgálat által szervezett online szakmaközi megbeszéléseken.

## **Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak száma 2022. évben**

| <b>sor-<br/>szám</b> | <b>Tevékenység</b>                                     | <b>Tevékenységek<br/>száma (esetszám)</b> | <b>Ellátott kiskorúak<br/>száma (fő)</b> |
|----------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------|
| <b>1.</b>            | <b>Szociális segítő tevékenység</b>                    | <b>50</b>                                 | <b>71</b>                                |
| <b>2.</b>            | <b>Esetkonferencián részvétel</b>                      | <b>112</b>                                | <b>191</b>                               |
| <b>3.</b>            | <b>Esetkonzultáció</b>                                 | <b>139</b>                                | <b>124</b>                               |
| <b>4.</b>            | <b>Esetmegbeszélés</b>                                 | <b>389</b>                                | <b>172</b>                               |
| <b>5.</b>            | <b>Egyéni gondozási- nevelési terv készítése</b>       | <b>48</b>                                 | <b>64</b>                                |
| <b>6.</b>            | <b>Első védelembe vételi tárgyaláson<br/>részvétel</b> | <b>28</b>                                 | <b>43</b>                                |

|     |                                                             |             |            |
|-----|-------------------------------------------------------------|-------------|------------|
| 7.  | Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel, nevelésbe vétel | 18          | 31         |
| 8.  | Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel, védelembe vétel | 29          | 47         |
| 9.  | Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel   | 1           | 1          |
| 10. | Családlátogatás                                             | 417         | 178        |
| 11. | Környezettanulmány készítésében való közreműködés           | 5           | 7          |
| 12. | Környezettanulmány készítése önállóan                       | 36          | 52         |
|     | <b>Összesen</b>                                             | <b>1272</b> | <b>981</b> |

#### A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ:

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik, ha a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó, vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást,
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést: ha a jelzőrendszeri tag jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság - jelzésre vagy hivatalból - értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására.
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.
- A család- és gyermekjóléti központ a fenti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

A fent leírt feladatok ellátása kapcsán a járási jelzőrendszeri tanácsadó munkakörben a járás területén, rendszeresen részt vettünk éves tanácskozásokon, szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmai bemutatkozásokon, esetmegbeszéléseken. Fogadtuk a szolgálatok jelzőrendszeri felelőseitől a beérkezett jelzésekről készült jelentéseket.

### III. A családsegítés és gyermekjóléti központ speciális feladatai

#### Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek és az ellátott személyek 2022. évben

|    | Speciális szolgáltatás   | Tevékenységek száma | Érintett személyek száma |
|----|--------------------------|---------------------|--------------------------|
| 1. | Kapcsolattartási ügyelet | 25                  | 25                       |
| 2. | Mediáció                 | 0                   | 0                        |
| 3. | Jogi tanácsadás          | 45                  | 39                       |

|    |                                                       |             |            |
|----|-------------------------------------------------------|-------------|------------|
| 4. | <b>Pszichológiai tanácsadás</b>                       | <b>305</b>  | <b>97</b>  |
| 5. | <b>Családkonzultáció</b>                              | <b>24</b>   | <b>28</b>  |
| 6. | <b>Család-és párterápia</b>                           | <b>24</b>   | <b>10</b>  |
| 7. | <b>Szociális diagnózis felvétele</b>                  | <b>48</b>   | <b>14</b>  |
| 8. | <b>Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység</b> | <b>2144</b> | <b>791</b> |
| 9. | <b>Készenléti szolgálat</b>                           | <b>2</b>    | <b>2</b>   |

### 1.) Kapcsolatügyelet

A kapcsolatügyelet a felbomlott családok gyermekei számára biztosít lehetőséget, hogy mindkét szülőjükkel rendszeres kapcsolatot tarthassanak. A szülők számára lehetőséget biztosít arra, hogy ne a bíróság előtt rendezzék vitás kapcsolattartási ügyeiket, mediációval segítheti a szülők közötti konfliktus kezelését. Semleges helyet biztosít a gyermek és szülő számára, hogy kellemes környezetben, találkozhassanak. Ehhez, szükség szerint segítséget kapnak a szakemberektől. A bíróság és a gyámhatóság a felügyelt kapcsolattartásokat az ügyeletre szabályozhatja, ha a szülők máshogy nem képesek egyezségekre jutni, és konfliktusban állnak egymással. A tavalyi évben minden hét szombatján 10:00-tól 12:00-ig biztosítottuk a szolgáltatást. Az ügyeletes munkatársak előkészítik a játszó szobát, a gyerekek korának, nemének megfelelő játékokat kikészítik, fogadják a szülőket és gyerekeket, segítik a közös játékot, amennyiben szükség van rá.

2022-ben a bíróság 4 gyerek, és 12 felnőttkorú (szülő, nagyszülő) kapcsolattartását szabályozta a kapcsolatügyeletre. 25 alkalommal biztosítottuk a semleges helyet és a szakmai segítséget.

### 2.) Mediáció

A mediáció módszere segíthet azokban az esetekben, amikor két fél nem tud megegyezni valamilyen ügyben (lehet családi, gazdasági stb. vita), de ugyanakkor motiváltak a helyzet megoldására. Egy harmadik személy, a mediátor segíthet egy mindegyik fél számára elfogadható megállapodás kidolgozásában. Az intézményünkben alkalmazott szakember általános és igazságügyi mediátor végzettséggel rendelkezik.

A család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai közül a mediációt 2022-ben nem vették igénybe.

### 3.) Jogi tanácsadás

Bicskei járás területén lévő települések szolgálatainak kliensei számára ingyenes jogi tanácsadást biztosítunk kéthetente csütörtök délután 14-től 15 óráig.

2022-ben 39 fő vette igénybe 45 alkalommal a jogász segítségét.

### 4.) Pszichológiai tanácsadás

A tavalyi év során 97 ellátott vett részt pszichológiai tanácsadáson, összesen 305 alkalommal. Ebből 24 személy (akik 97 alkalommal jelentek meg) volt jogerős hatósági intézkedéssel érintett. Az esetek harmadában a tanácsadás egyszeri alkalommal valósult meg, ilyen pl. a gyerekekkel folytatott munka során a szülőkonzultáció, a többi esetben azonban az egyszeri alkalom az együttműködés megszakadását jelzi. Életkor szerint a legtöbb kliens 6-17 év közötti, valamint 35-49 év közötti volt. A kliensek közel fele 18 év alatti. A gyerekek nagy része általában magatartás-és viselkedésszorongással érkezik, ezek közül kiemelkedőek az érzelmek szabályozásával kapcsolatos nehézségek, valamint az beilleszkedési nehézségek. Az iskolakerülés miatt tanácsadásba kerülő gyerekek száma is megemelkedett. Sok esetben az aktuális családi problémák, illetve a családban átélt traumák (bántalmazás, válás) feldolgozása céljából szükséges a pszichológiai ellátás. Az elmúlt évben kiemelkedően sok volt azon esetek száma, amikor a gyermekek és/ vagy szüleik az intézményekben tevékenykedő óvodai és

iskolai szociális segítő kollégáink által jutottak el a tanácsadásba. A gyerekek együttműködésének minősége általában egyezik a szülő pszichológiai tanácsadással kapcsolatos attitűdjével. A motiváció kialakítása a fiataloknál kezdetben sokszor időbe telik, ám a folyamat előre haladtával már lelkesebben bevonódnak a tanácsadásba. A tanácsadáson szintén megemelkedett a saját maguk számára segítséget kérő felnőttek száma. Ezek nagy része nem érintett jogerős hatósági intézkedéssel. Esetükben legjellemzőbben az érzelmek szabályozásának nehézségei, valamint a konfliktus kezelési nehézségek jelentkeznek, ám ezen problémák a 18 év alatti személyekéhez képest jóval összetettebbek. Háttérükben szintén gyakoriak a családi traumák, és sokszor társulnak párkapcsolati, valamint pszichés problémákkal is. A kliensekkel való munkát nagyban megnehezíti, hogy főként a kötelezett kliensek nagy része nem motivált, bizalmatlan, és sok esetben intellektuális színvonaluk is alacsony. Azonban ilyen nehezített körülmények között is találhatóak közös célok, amelyek benntartják a folyamatban és a változás irányába vihetik a klienst. Ha szükséges, a klienseket tovább irányítjuk, például klinikai szakpszichológushoz, pszichiáterhez. Problémától függően a konzultáció általában 1-4-8-16 alkalmas, egyes esetekben időkorlát a felülvizsgálatokhoz igazodik. Rendszerességet tekintve a pszichológiai segítségnyújtás heti egy, esetleg kéthetente egy alkalommal valósul meg.

### **5.) Családkonzultáció, családterápia**

A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A terápia fókuszában a család és annak alrendszerei, illetve az egyén szignifikáns családi kapcsolatai állnak. Családterápiára nem minden esetben jár az egész család. Az első ülésen fontos, hogy minden családtag ott legyen, aki érintett a problémában, de később, a terápia egy-egy szakaszában ideiglenesen a családnak csak egy része van jelen (pl. csak a szülők, csak a férfiak, csak a gyerekek). Ezek mindig ideiglenesek és a terápia újból és újból kiegészül a teljes családra.

A családterapeuta pár a tavalyi évben 2 családdal dolgozott, 10 fő vett részt a folyamatban, 24 alkalommal.

A családkonzulens 8 családdal dolgozott együtt, 28 fő vett részt a folyamatban, 24 alkalommal.

### **6.) Szociális diagnózis készítés**

A család- és gyermekjóléti központokban felveendő szociális diagnózisnak az a rendeltetése, hogy egy független szakértői vélemény által igazolja, hogy egy adott személynek egy bizonyos szolgáltatásra szüksége van-e vagy sem. A diagnózis készítését a járásszékhely településeken működő család- és gyermekjóléti központok végzik. Az esetmenedzsernek az első találkozástól számítva 15 nap áll rendelkezésre a diagnózis elkészítésére. Krízishelyzetben természetesen a szociális diagnózis elkészülte előtt is lehetőség van szolgáltatás igénybevételére és annak nyújtására. A gyakorlatban a szociális diagnózis felvétele az igénylő otthonában vagy a települési szinten működő család- és gyermekjóléti szolgálat épületében történik. A diagnózis készítése során felszínre kerülő problémák kezelése érdekében megállapításra kerülnek azok a szolgáltatások, amelyek megteremtik a fejlesztéshez, a normális működéshez szükséges feltételeket, továbbá meghatározásra kerül a megvalósítás határideje, megtörténik a célok elérését gátló és segítő erőforrások, kockázatok számbavétele. A diagnózis elkészítésében az ellátottnak aktívan részt kell vennie, nélküle a terv nem készíthető el.

2022-ben tizennégy alkalommal igényelték a bicskei családsegítők a szociális diagnózis felvételét, ebből kilenc személlyel sikerült elkészíteni.

### **7.) Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység**

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátása a köznevelési intézmény, valamint a család- és gyermekjóléti központ közötti együttműködési megállapodás alapján történik. A

köznevelési intézménynek vállalnia kell, hogy biztosítja a szociális segítő bejutását az intézménybe és a feladatai ellátásához szükséges infrastruktúráról, helyiségről is gondoskodik. A Bicskei járás köznevelési intézményeiben 4649 fő gyermeknek van jogviszonya az adott óvodában és iskolában. Egy fő óvodai és iskolai szociális segítőre 1000 fő köznevelési intézménybe járó gyermek jut.

Az óvodai és iskolai szociális segítő kötelező jelleggel, új elemként jelenik meg a család- és gyermekjóléti központok szolgáltatási körében, amely feladata segíteni a gyermek beilleszkedését, tanulmányi kötelezettségei teljesítését, az azt akadályozó tényezők feltárását, a konfliktusok feloldását, a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését a pedagógusokkal, gyermekvédelmi felelősökkel együttműködve.

Az óvodai és iskolai tevékenység száma 2022.

| <b>Intézmények</b>                                                                            | <b>Egyéni tevékenység (fő)</b> | <b>Csoportok száma (db)</b> | <b>Csoport létszám (összesen, fő)</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------|
| 1.Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola, Bicske                                              | 46                             | 22                          | 102                                   |
| 2.EGYMI Bicskei Tagintézménye (József Attila Spec.Ált.Isk.)                                   | 15                             | 0                           | 0                                     |
| 3.Bokréta Lakásotthoni, Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola, Bicske                    | 26                             | 1                           | 9                                     |
| 4.Szent László Általános Iskola, Bicske                                                       | 0                              | 0                           | 0                                     |
| 5.Székesfehérvári SZC Vajda János Technikuma, Bicske                                          | 8                              | 3                           | 10                                    |
| 6.Bicske Városi Óvoda 3 tagintézménye                                                         | 30                             | 0                           | 0                                     |
| 7.Csabdi Petőfi Sándor Általános Iskola                                                       | 13                             | 12                          | 45                                    |
| 8.Csabdi Napraforgó Óvoda                                                                     | 6                              | 0                           | 0                                     |
| 9.Hársfadombi Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola, Mány                            | 32                             | 1                           | 20                                    |
| 10.Mányi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde                                                       | 7                              | 0                           | 0                                     |
| 11.Óbarki Kisvakond Óvoda                                                                     | 1                              | 0                           | 0                                     |
| 12.Vértesacsai Szivárvány Német Nemzetiségi Óvoda                                             | 0                              | 0                           | 0                                     |
| 13.Reményik Sándor Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda Vértesacsá | 0                              | 0                           | 0                                     |
| 14.Nefelejcs Német                                                                            | 11                             | 0                           | 0                                     |

|                                                                                    |    |   |    |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|---|----|
| Nemzetiségi Óvoda, Etyek                                                           |    |   |    |
| 15.Etyeki Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola                           | 34 | 1 | 17 |
| 16.Alcsútdoboz József Nádor Általános Iskola                                       | 4  | 0 | 0  |
| 17.Háromhárs Óvoda, Alcsútdoboz                                                    | 6  | 0 | 0  |
| 18.Mészöly Gedeon Református Általános Iskola és Óvoda- Óvoda telephelye, Tabajd   | 7  | 0 | 0  |
| 19.Mészöly Gedeon Református Általános Iskola, Tabajd                              | 25 | 1 | 11 |
| 20.Kastély óvoda és bölcsőde, Felcsút                                              | 4  | 0 | 0  |
| 21.Endresz György Általános Iskola, Felcsút                                        | 21 | 1 | 18 |
| 22.Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium Szakgimnázium és Szakközépiskola              | 18 | 0 | 0  |
| 23.Szári Romhányi György Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola            | 42 | 1 | 19 |
| 24.Szári Napsugár Kindergarten Óvoda                                               | 4  | 0 | 0  |
| 25.Gánti Német Nemzetiségi Óvoda                                                   | 3  | 0 | 0  |
| 26.Esterházy Móric Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola Gánti Telephelye | 12 | 0 | 0  |
| 27.Vértesboglári Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola                    | 42 | 2 | 24 |
| 28.Esterházy Móric Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola, Csákvár         | 81 | 8 | 30 |
| 29.Csákvári Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde és ennek Tagóvodája                         | 10 | 0 | 0  |
| 30.Lorántffy Református Óvoda és Bölcsőde, Csákvár                                 | 4  | 0 | 0  |

|                                                                      |    |    |    |
|----------------------------------------------------------------------|----|----|----|
| 31.Vértesboglár Általános<br>Művelődési Központ-Óvoda                | 7  | 0  | 0  |
| 32.Vértesboglár Általános<br>Művelődési Központ-<br>Általános Iskola | 42 | 22 | 24 |

### **Nyári játszóház, korrepetálás**

2022 nyarán 11 alkalmas játszóházat szerveztünk a Központunkkal kapcsolatban álló, vagy a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által hozzánk közvetített gyermekek részére. A játszóházon összesen 30 gyermek fordult meg, de egyéb nyári elfoglaltságaik miatt nem mindenki tudott eljönni minden alkalommal (a gyermekek között volt bicskei, csabdi, mányi, felcsúti).

A játszóházat 9:00 -kor kezdtük, és programtól függően 14:00-ig tartottuk. Reggelit biztosítottunk a gyermekeknek, valamint napközben innivalót és rágsálnivalót. Utóbbihoz jelentős mennyiségű adományt kaptunk a Tesco Logisztikai Központtól (csokoládék, szörpök, kekszek stb.). A kirándulásra szendvicseket készítettünk, valamint a célállomásra pizzát rendeltünk. A programok között szerepelt a felcsúti Pancho Aréna meglátogatása, a Tatabányai Városi Könyvtár felkeresése, ahol az alsósok interaktív foglalkozáson, a felsősök pedig interaktív kvízben vettek részt, valamint batikoltunk, társasoztunk, játszótereztünk, házimoiztunk a gyerekekkel. Az utolsó alkalommal kicsik és nagyok közösen vettek részt egy akadályversennyel egybekötött túrán, ami a Csabdi Templomromnál pizzázással zárult.

A jövő évi játszóházra nézve a terveink között szerepel biotanya megtekintése, a felsősöknek erdei túra megszervezése, budapesti kirándulás, valamint a központ területén játékos szabadulószoza létrehozása.

A játszóházon kívül korrepetálást is szerveztünk, melyre azokat a tanulókat vártuk, akik valamelyik tantárgyból megbuktak év végén. Az iskolák segítségét kértük, rajtuk keresztül értesültünk a segítségre szoruló gyermekekről. Körülbelül 50 gyermeket jeleztek, köztük olyanokat is, akik nem buktak meg, de nehézséget okoz számukra teljesíteni bizonyos tantárgyakat. Sajnos utóbbi gyermekek segítségét nem tudtuk vállalni. Összesen 18 gyermeket korrepetáltunk, köztük volt bicskei, tabajdi, etyeki és csákvári. A korrepetálások júliusban és augusztusban zajlottak, minden gyermeknek heti 2-3 órás elfoglaltsággal.

### **8.) Készenléti ügyelet-telefonos segítői munka**

Célja a Család-és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával szerveztük úgy meg, hogy a készenléthben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani. A telefonos készenléti szolgálat a Központ nyitvatartási idején túl hívható a 06-20-430-7990 telefonszámon. Készenléti Szolgálat teljesítése telefonos szolgáltatást jelent, azaz egy kolléga a nap 24 órájában telefonon elérhető. Telefonon a szolgálatot ellátó munkatárs információt tud nyújtani, tanácsadásban részesítheti az ügyfelet, szükség esetén gyakorlati támogatást tud biztosítani: vagy hivatalos személy - rendőr, mentő, tűzoltó - a helyszínre történő mozgósításával, vagy szükség esetén személyes intézkedéssel. A telefonszámot a Bicskei járási települések család-és gyermekjóléti szolgálatainál kifüggesztettük.

2022. évben készenléti szolgáltatás keretében működtetett telefonra kettő értékelhető hívás érkezett. Mivel minden településen ismert ez a szám, leggyakrabban munkaidőben kérnek rajra információt a nyitvatartásunkról, szolgáltatásainkról, vagy ha nem érik el a családsegítőt, vagy esetmenedzsert.

#### **IV. A családsegítés működésének tárgyi, személyi, működési, szakmai feltételei**

##### **Ellátási terület:**

Bicskei járás 15 települése:

Bicske, Csákvár, Bodmér, Gánt, Vértesboglár, Etyek, Felcsút, Alcsútdoboz, Csabdi, Óbarok-Nagyegyháza, Mátyás, Szár, Tabajd, Újbarok, Vértesacsa

##### **Működési feltételek:**

Az intézmény rendelkezik az alapvetően szükséges

- működési és szervezeti szabályzattal,
- alapító okirattal,
- szakmai programmal,
- végleges működési engedéllyel.

##### **A szakmai egység munkatársainak létszáma, szakképzettség szerinti megoszlása:**

- Esetmenedzser 3 fő
- Tanácsadó 2 fő- ebből 1 fő szakmai vezető, 1 fő pszichológus
- Szociális asszisztens 1 fő
- Óvodai-és iskolai szociális segítő 4 fő

Az alkalmazott szakemberek szociális felsőfokú (szociális munkás, szociálpedagógus) végzettséggel rendelkeznek. Egy fő tanácsadó okleveles pszichológus végzettségű. A szakmai vezető családkonzulens, családvédelemből szakvizsgázott okleveles szociális munkás. A munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési előírásoknak 100%-osan megfelelnek.

##### **Képzések szupervízió:**

A 9/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet szerint a szakmai egység munkatársai továbbképzésre kötelezettek, melyet minden évben továbbképzési tervben dokumentálunk.

Minden hónapban az intézmény által biztosított team szupervízióon vettünk részt.

##### **Tárgyi feltételek:**

A szakmai egységünk 2022. november 01-vel ideiglenesen átköltözött az Ady Endre utca 11-ben lévő Kultúrúria épületébe, mely a város központjában található, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető. Az épületbe való bejutás és az épületen belüli akadálymentes helyváltoztatás feltételei mozgáskorlátozottak személyek számára a földszinten biztosítottak. A váróhelyiségben a szociális asszisztens fogadja az érkező klienseket s irányítja a szakemberekhez. Interjú szoba, terápiás szoba és egy közösségi helyiség biztosított. Az esetmenedzserek, az óvodai- és iskolai szociális segítők, és tanácsadók számára munkaszoba áll rendelkezésre. A működéshez szükséges tárgyi eszközök biztosítottak. Egy intézményi személygépkocsi a szakmai egység saját használatában van.

#### **V. Más intézményekkel történő együttműködés módja**

##### **A család- és gyermekjóléti központ és a szolgálatok együttműködése:**

A család- és gyermekjóléti központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak szakmai támogatása érdekében

- havi rendszerességgel esettanulmányt tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít.
- tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

- a család- és gyermekjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó esetekben, bevonja és felkéri a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.
- a szolgálat családsegítője és a központ esetmenedzsere folyamatosan együttműködik a gondozott gyermek és család érdekében, egyeztetik a szociális segítő tevékenység folyamatát.

2022-ben a bicskei Kapcsolat Központ- Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Csákvári Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal, az etyeki Segítő Kéz Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal, a felcsúti Esély Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal rendszeresen együttműködtünk. Ennek keretében havi esetmegbeszélést biztosítottunk intézményeikben a közös gondozottjainkról.

Kapcsolattartás az alábbi intézményekkel folyamatos:

- Bicskei járás család-és gyermekjóléti szolgálatai
- Bicskei járás polgármesteri hivatalai
- Bicskei járás szociális intézményei
- Bicskei Járási Hivatal Gyámhivatal
- Bicskei Járásbíróság
- Bicskei járás és megyei egészségügyi intézmények, külön kiemelve a helyi védőnők
- Bicskei járás és megyei oktatási intézmények
- Pártfogó Szolgálat
- Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat

## **Bölcsődei Szakmai Egység**

A bölcsőde feltöltöttsége a 2022. évben átlag 95 %-os volt. Sok gyermek ment el az óvodába, ezért minden év szeptemberében tapasztalható a létszámcsökkenés. Az üres férőhelyre bekerülő gyermekek beszoktatása fokozatosan, a szakmai szabályoknak megfelelően történik.

A csoportok életkor szerinti alakulása:

Katica csoport: nagycsoport, 12 gyermekkel

Halacska csoport: vegyes csoport, 2 év alatti és feletti, 12 gyermekkel,

Napocska csoport: vegyes csoport 2 év alatti és feletti, 10 gyermekkel

2022 évben beíratott gyermekek összlétszáma 59 volt, ebből 24 gyermek óvodába ment, maradt 5 gyermek, újonnan felvett gyermekek száma a szeptembertől kezdődő új nevelési évben 29 fő, ebből 2 gyermek RGYK- s, 7 gyermek nagycsaládos, egy gyermek tartósan beteg, egy gyermek sajátos nevelési igényű (SNI), egy gyermek hátrányos helyzetű és egy gyermek halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezett.

A személyi állományban is bővítés következett be. Az új csoportba két új, pályakezdő kisgyermeknevelő kolléga és egy fő bölcsődei dajka került. A régi személyi állomány is változott, egy kisgyermeknevelő távozása után, egy új pályakezdő munkatárs felvételére került sor. A pályakezdő kollégák gyakornokok, gyakornoki idejük 2 év, amit már aktívan, teljes értékű munkatársaként végeznek. Igyekeznek rutint szerezni, a szakma szabályait a helyi viszonyokkal együtt elsajátítani.

Intézményünkben egységes irányelvek alapján szerveződik a szakmai munka. Ebben nagy segítség a bölcsődék módszertani ajánlásai, az alapprogram, továbbképzések és a helyi szakmai megbeszélések. Minden csoportban érvényesül az egységes nevelés- gondozás, az állandóság, a fokozatosság és a rendszeresség elve. A gyermekeket a fokozatos beszoktatás után a saját kisgyermeknevelője kíséri végig, felmenőrendszerben.

A napirend állandósága és a tárgyi, személyi feltételek állandósága teremti meg azt a testi -lelki biztonságot, amiben a gyermekek optimálisan fejlődni tudnak. A kisgyermeknevelők segítői a zökkenőmentes napirend megvalósításában a bölcsődei dajkák.

A két bölcsődei dajka rendelkezik a kötelezően előírt dajka szakképesítéssel. A beszoktatás, az új gyermekek fogadása, és az új pályakezdő kollégákkal való nevelési év elkezdése nagy kihívás volt számunkra, de fokról - fokra haladva mindenki igyekszik képességei szerint a legjobban teljesíteni.

További nehézséget jelent még az új gyermekekkel együtt jövő családi problémák lecsapódása. Több olyan gyermek is érkezett, akik egyéni fejlesztést igényelnek, SNI és egyéb problémák fordulnak elő. A 15/ 1998. NM rendelet értelmében a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátása nem sajátos nevelési csoportban történik. Ebben a munkában segítséget jelentenek a bicskei Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő szakemberei. Ennek a folyamatnak a beindítása, nyomon követése és kezelése további komoly felelősséggel jár együtt.

### **I. A bölcsődének az ellátó rendszerben betöltött célja, szerepe, feladata, tevékenysége**

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet szabályozza. A fenti rendelkezések szerint: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi fejlődésének, jólétének és a családban történő nevelésének az elősegítése.

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának értelmében a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését, gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, nevelést-gondozást, és étkezést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, a munkaadó piaci visszatérésüket segítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását biztosító intézmény. A gyermek felvételét a szülő, a törvényes képviselő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti: család-és gyermekjóléti szolgálat, védőnő, gyámhatóság, háziorvos, házi gyermekorvos, szociális, illetve családsegítő.

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében biztosítja a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátásra szoruló gyermek nappali felügyeletét, nevelését gondozását. A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően biztosítja a nevelés- gondozás feltételeit, különösen a szülő, törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét az egyéni bánásmódot a játék tevékenység feltételeit az étkeztetést, valamint szakszerű nevelését, gondozását és egészségügyi ellátását. A szülők bevonásával a szülői kompetenciák fejlődésére törekszünk.

#### **A bölcsődei nevelés:**

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját

kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek nem sértik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A szülők bölcsődei életbe való bevonásával a gyermek szociális kompetenciái erősödnek, biztonság érzete javul. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsőde családbarát intézményként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, a szülői jogok és kötelezettségek tekintetében kimondja, hogy a gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy a gyermekét családban gondozza-nevelje, valamint jogosult arra is, hogy a gyermeke neveléséhez megfelelő segítséget kapjon.

A működés rendjét, A bölcsődei nevelés gondozás szakmai szabályai című módszertani levél részletezi, amely 2009-ben a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet gondozásában jelent meg.

### **A bölcsőde felvételi rendje:**

A bölcsőde felvételi rendjét a fenntartó a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló rendeletében szabályozza. A felvételi kérelmet az intézmény vezetőjének kell benyújtani, aki a felvételi szabályzat alapján dönt az ellátás igénybeviteléről.

### Kritériumok

Személyi feltételek megléte (létszám, végzettség, szakmai és egyéb kompetenciák).

Nevelés- gondozás tárgyi feltételeinek biztosítása.

A napi ellátás, a napi munka megszervezése.

Az egyes nevelési – gondozási műveletek optimális megvalósítása a szakmai szabályoknak megfelelően.

Az ellátás minden területén érvényesüljenek a kisgyermekkor pedagógiai elvárásai (fizikai környezet, napi élet, az ellátás megszervezése).

A tevékenységbe ágyazódó nevelő eljárások során a módszerek, eszközök adekvát alkalmazása.

A nevelés lehetséges alkalmainak, helyzeteinek optimális kihasználása a gyermekek nevelése, fejlődésének támogatása érdekében.

A gyermekek törvényben deklarált joga érvényesüljön.

A bölcsőde a kisgyermek számára korának, egyéni fejlődési ritmusának megfelelően olyan nevelést biztosít minden gyermeknek, mely a fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével biztosítja a harmonikus fejlődését.

### Szervezeti alapelvek:

Az intézményben húsz hetes kortól a harmadik életév betöltéséig vehetők fel a gyermekek. Kivételt képezhet a 3. évét betöltött gyermek, aki testi vagy szellemi fejlettsége szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, így a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A felvehető gyermekek létszámát a bölcsőde működési engedélye határozza meg.

A bicskei bölcsődében a felújítás, és kapacitás bővítése után három bölcsődei csoport működik, 2 csoportban 12 gyerekkel, harmadik csoport 10 gyermekkel, így összesen 34 gyermek elhelyezésére szolgál. Az új nevelési év kezdetén nem üresedik meg mind a 34 férőhely, mert azok a gyermekek szülei, akik életkoruk miatt még maradhatnak a bölcsődében, általában még egy nevelési évre igénybe veszik a szolgáltatást.

Egy kisgyermeknevelő maximum hat gyermeket láthat el. Ennek a figyelembevételével alakítottuk ki a dolgozói létszámot.

Egy bölcsődei gyermekcsoport maximális létszáma: 12 fő.

A nevelő-gondozási munkát szakképzett kisgyermeknevelők végzik. A szakmai létszám irányszámai és a létszám minimum normáit 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 1. és 2. számú mellékletei tartalmazzák. Bölcsődénkben a nevelést-gondozást végző szakemberek csecsemő és gyermekgondozói oklevéllel rendelkeznek.

2016- január 1-jétől a pedagógus életpálya modell bevezetésére is sor került, ami jelenleg két dolgozót érint.

Két évente sor kerül teljeskörű, szakmai ellenőrzésre.

Az intézmény 34 férőhelyes, három csoporttal működik.

Nyitvatartási idő: 11 óra. Reggel 6:30 órától, délután 17:30 óráig.

2022 évben beírt gyermekek száma: 56 fő

Óvodába ment: 24 fő

Betegség egyéb ok miatt kimaradt: 1 fő

Térítésmentesen étkezésben és gondozásban RGYK -ban 1 fő részesül, nagycsaládos kedvezmény 7 gyermeket érint, 1 gyermek tartósan beteg, 1 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű normatív étkezési kedvezményben, 1 gyermek SNI, míg jövedelem alapján 7 gyermek részesült.

Felvétel során előnyben részesülnek a védelembe vett, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, az SNI gyermekek, valamint a nagycsaládban nevelkedő gyermekek. A bölcsődei felvétel a férőhely függvényében egész évben folyamatos. Nagyobb létszámú felvétel szeptember hónapban történik, amikor a harmadik életévüket betöltött gyermekek óvodába mennek. Az év közben megüresedő bölcsődei férőhelyeket minden alkalommal a várakozókkal töltöttük fel. A tárgyév december 31-én a bölcsődei elhelyezésre várakozók száma: a 2023-2024 nevelési évre 30 fő. Az érdeklődők, jelentkezők száma folyamatosan növekszik.

A bölcsődében a gyermekétkeztetés bruttó intézményi térítési díjának megállapítása a nyersanyagnorma figyelembevételével, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások intézményi térítési díjainak megállapításáról szóló önkormányzati rendelet alapján történik. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díja 2022. decembertől 535,- Ft / nap.

Az intézményi térítési díj felülvizsgálata rendszeresen évente megtörténik.

A bölcsődében gyermekgondozásra is térítési díjat kell fizetni, annak összegét szintén a helyi rendelet szabályozza. Az intézményi térítési díjak módosítása a szeptemberi önkormányzati rendeletben lett megállapítva. Életbe léptetése 2022. 12. 01- től. Az energia árak emelkedését az intézményi térítési díjak emelkedése is követte.

#### Bölcsődei nevelés- gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés- gondozás feladata a gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

Fontos:

az egészséges testi fejlődés elősegítése

az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

a megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Az első évek nevelő munkájának alapozó feladata van. A megalapozás szempontjából legnagyobb jelentősége a világ megismerésének és az érzelmi kötődések kialakulásának van. A bölcsődei nevelés leghatékonyabb eszköze a játék, amely a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb örömszerző tevékenysége. Segíti a gyermekeket a világ megismerésében és elfogadásában, elősegíti a testi, érzelmi és szociális fejlődésüket.

#### Kapcsolattartás a szülőkkel:

A családi és a bölcsődei nevelés- gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés -gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermekek nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van. Ezek a következők:

jelentkezéskor a szülő rövid betekintést nyerhet a bölcsődei életbe,  
minden érdeklődő szülő kap egy írásos tájékoztatót,  
a felvételtől szóló értesítés után, szülői értekezlet keretében mutatjuk be intézményünket és annak működését,  
családlátogatás a felvételt megelőzően,  
szülővel történő fokozatos beszoktatás- adaptáció,  
beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor,  
szülőcsoportos beszélgetések,  
szervezett programok,  
hirdetőtábla,  
üzenő füzet,  
írásos tájékoztató, napló,  
nyílt napok, bölcsőde kóstolgot,  
időpont egyeztetés után egyéni beszélgetés,

#### Rendezvényeink:

gyermekfarsang  
tavaszköszöntés  
húsvéti ünnep  
baba-olvasó a gyermekkönyvtárban  
gyermeknap- családi délután  
születi vigasság  
egészség hét  
Mikulás ünnepség  
karácsonyi ünnepség

Rendezvényeink nagy részét a járványhelyzet ellenére is egy kis átszervezéssel, sikerült megtartani. A szakmai munka színvonalának emelése érdekében rendszeresen részt veszünk tanfolyamokon, továbbképzéseken, szakmai fórumokon és házi továbbképzéseken. A bölcsőde egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával- együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek: család-és gyermekjóléti szolgálat/központ, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, pedagógiai szakszolgálat, óvoda, gyámhatóság.

Évente megválasztjuk a Szülői Érdek-képviselői Fórum tagjait. Célja: a gyermekek érdekeinek védelme, a gyermeki jogok sérelme, az intézmény kötelezettségszegése esetén. A család és a bölcsőde összhangjának megteremtése, közös felelősség vállalás a gyermekek érdekében. Az érdek-képviselői fórum öt tagból áll, 3 fő a szülők részéről, 1 fő a bölcsőde részéről, 1 fő a fenntartó részéről. A fórum létrehozását, működését a gyermekvédelmi törvény határozza meg. Tagjai aktívan, tevélegesen segítik közösségi programjaink megvalósulását.

## **II. Bölcsődénk célkitűzései:**

A bölcsőde további jó színvonalú működtetése a kisgyermeket nevelő családok érdekében.

Szakmai célunk: a gyermekkor legfontosabb tevékenységének- a játék feltételeinek a biztosítása és a játékkészlet minőségének folyamatos javítása.

A reánk bízott kisgyermek jó hangulatban, aktívan, vidáman töltsék el a napot a bölcsődében. A fent kitűzött célok elérése érdekében, még néhány éve létrehoztuk a "Bicskei Bölcsődés Kisgyermekért Alapítvány" -t, a szülők és néhány helyi vállalkozó összefogásával.

### **Személyi és tárgyi feltételek**

#### **Személyi feltételek**

A gyermekcsoportokban dolgozó kisgyermeknevelők biztosítják a személyi állandóságot, felmenő rendszert. A „bölcsődei nevelés- gondozás minimum feltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” módszertani ajánlás szerint. A gyermekek szakszerű nevelését- gondozását csoportonként, 2- 2 kisgyermeknevelő végzi, 1 fő szakmai egység vezető irányításával. Az ételek tálalását, melegítését 1 fő konyhai kisegítő végzi. A takarítási- mosási feladatokat, a kisgyermeknevelők segítségével 2 fő bölcsődei dajka látja el, váltott műszakban.

A szakmai egységben a dolgozók engedélyezett létszám 2022 évben: 10 fő.

A karbantartási munkákat a Kapcsolat Központ főállású karbantartója látja el.

A bölcsődében a gyermekorvos részmunkaidőben látja el feladatát, heti 2 órában. A bölcsődei felvételt követően elvégzi a gyermekek státuszát és a negyedévenkénti vizsgálatokat, illetve amikor szükséges. Ezen kívül a szülők és a kisgyermeknevelők bármikor bizalommal fordulhatnak hozzá kérdéseikkel, észrevételeikkel. Évente egy alkalommal ismeretterjesztő előadást tart, szülőcsoportos beszélgetésen a szülőket leginkább érdeklő gyermekbetegségekről és azok megelőzéséről.

Rendszeresen fogadunk főiskolai hallgatókat, akik a szakma gyakorlati részét nálunk igyekeznek megfigyelni, elsajátítani.

#### **Tárgyi feltételek**

A szakmai egységünk a funkciónak megfelelően átalakított, adaptált épületben működik, a város központjában. A felújítást, bővítést követően immár korszerűbben, a kor elvárásainak megfelelően.

A legutóbbi működési engedélyünk értelmében 34 gyermek, 3 csoport elhelyezésére szolgál. Módszertani irányelvek és a működési engedély szabja meg a felvehető gyermekek létszámát. Egy kisgyermeknevelő 6 egészséges gyermeket láthat el, a megfelelő alapterület biztosításával. A helyiségek felosztása: három csoporthoz tartozó 3 gyermeköltöző, 2 fürdőszoba és 3 csoportszoba, valamint a hozzátartozó kiszolgálóhelyiségekből áll.

Gyermeköltöző (átadó): az előteréből nyílik, a fürdőszobához közvetlenül kapcsolódik. Felszerelése megfelel a különböző korú gyermekek öltöztetési igényeinek.

Fürdőszoba: a gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak. Új polcos elemekkel és fakkosított fogmosó- és törülközőtartóval bővítve az elmúlt évben. Az új csoportszobához tartozó, folyosóról nyíló kisfürdőszoba, új kialakítására is sor került. Gyermekszobák: ajánlott alapterület fejenként, 3m<sup>2</sup>. A felújítás után, új csoportszoba kialakításra, burkolatok cseréjére, a berendezés esztétikus, balesetmentes és a gyermekek fejlettségét figyelembe vevő beszerzésére került sor.

A bölcsőde egyéb helyiségei: vezetői iroda, konyha és a hozzá kapcsolódó helyiségek.

A dolgozók szociális helyiségei: étkező, öltöző, mosdó-zuhanyzó- WC, akadálymentes WC.

A játszóudvar, füves és gumitéglás felületű. Három, új fából készült nagy mozgásos játékunk lett, valamint 2 két új homokozó a már meglévő mellé. Mindezeknek köszönhetően, az udvar összképe igazi gyermekbarát. A játszóudvar biztonsága érdekében van egy kis kerítésünk is, ami lezárja az udvar első részét a füves hátsó, játszó résztől.

Az épület fűtésrendszere korszerű, a csoportszobákban radiátor és padlófűtés szolgáltatja a meleget.

A játékeszközök beszerzését folyamatosan a gyermekcsoportok igényeihez igazítottuk a korábbi évek gyakorlata szerint, a pedagógiai és egészségügyi szempontokat figyelembe véve. A játékok cseréjét is fontosnak tartottuk, hogy az öröm és az újdonság igényével hassanak a gyerekekre, biztosítva ezzel kreatív játéktevékenységüket.

Fontos szerep jut a környezetnevelésnek a bölcsődében.

A környezetbarát szokásrend tudatos bevitele a gyermekcsoportok életébe, hozzájárulhat a családok környezettudatos szemléletének kialakításához. A bölcsődei nevelés két módon tudja befolyásolni a gyermek és a családok szemléletét e területen. Az egyik, érték közvetítő szerep, a dolgozók környezettudatos viselkedése, környezeti kultúrája, az épített környezet természetközelsége, az ezekhez fűződő pozitív érzelmi viszonyulás, a környezet megóvására ösztönzi a szülőket és a gyermekeket. A másik formája, hogy napi szinten biztosítja a gyermekek szabad levegőn való tartózkodását, az aktív mozgástevékenységek és a természet szabad felfedezésének teret engedve. A szabadon végzett tevékenységek, a valós élmények és a spontán tapasztalások a gyermekek számára igazi örömforrást jelentenek.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a gyermek fejlettségéhez igazodva tervezzen, fontos ezen a területen a jártassága, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.

Legtöbb szokásunk alapja a korai életkorhoz kapcsolódik, így mélyen beépül és irányítja a későbbi cselekvéseinket, döntéseinket.

## **Élelmezés**

Intézményünkben már jó ideje csak melegítő konyha üzemel, az ételt a Városi Konyháról kapjuk. A kiadott ételek mindenkor megfelelnek a mennyiségi, minőségi, illetve higiénés követelményeknek. Egész évben biztosított a reggeli és az uzsonna mellé a friss zöldségfélék és a gyümölcsök. A konyha az élelmezésvezető irányításával, a korosztály tápanyag szükségletét figyelembe véve hozzájárul a gyermekek szakszerű élelmezéséhez egész évben, figyelembe véve az ételallergiás gyermekek szigorú diétáját is. Az étrend 2 hétre előre elkészített étlap szerint történik, amit az átadóban a hirdető táblára függesztettünk ki egész évben.

## **Terveink**

Célunk, a bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramjának a megvalósítása, a helyi sajátosságok figyelembevételével. Továbbá a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlat megerősítése, a szülők nevelési szemléletének formálása, a családok támogatása, erősségeikre építve, a szülői kompetenciák fejlesztése.

Kisgyermeknevelők munkájának fontos célja az egészséges, nyitott, boldog, önfeledt gyermekkor megalapozása.

Továbbá szeretnénk minden felmerülő igényt kielégíteni, a várólistát csökkenteni.

## **Gondozási Központ Szakmai Egység**

Az intézmény 2022. évben végezte a személyes szociális gondoskodás körébe tartozó önkormányzati alapellátási feladatok közül az étkeztetést, házi segítségnyújtást, nappali ellátást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást.

A támogató szolgáltatást, Bicskén kívül Csabdi településen biztosítottuk. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, házi segítségnyújtást, étkeztetést és a nappali ellátás feladatait településünkön végezzük.

2016 júliusától Bicske város intézményünk fenntartója. Ellátásaink közül ettől az időponttól csak a támogató szolgálatot végezzük Csabdi településsel közösen, megállapodás alapján.

Az ellátások igénybevétele önkéntes, kérelemre történik. Az igénybe vevővel megállapodás megkötése és a szükséges gondozási terv elkészítése, vezetése, értékelése, a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően történik. A szükséges dokumentumokat (kérelem, gondozási terv, nyilatkozatok, nyilvántartások stb.) a hatályos jogszabályok és a fenntartó részéről történő elfogadása/felügyelete (megállapodások, házirend, szakmai program), alapozza meg.

## **I. Az intézmény működésének feltételei**

### **Általános tárgyi feltételek**

Az intézmény által használt épület teljesen felújított, akadálymentes, bútorzata, berendezési tárgyai nagyobb része a felújítás kapcsán kicserélésre került.

Az épület alapterülete kb. 460 m<sup>2</sup>. Az egyes szervezeti egységek jogszabály szerinti elkülönített működtetése megvalósult.

Az épület településen belüli elhelyezkedése nem kedvez az időseknek. Igaz, hogy tömegközlekedéssel jól megközelíthető, de a mindennapos bejárást kívánó ellátási formát (nappali ellátás) szerencsétlenül érinti.

### **Működési, személyi, szakmai feltételek**

Az intézmény rendelkezik valamennyi előírt belső szabályzattal, szakmai programmal, házirenddel, a foglalkoztatottak munkaköri leírással. Az intézményi szabályzatokat az eljárásrendnek megfelelően a bizottság, illetve a Képviselő- testület elé terjesztjük jóváhagyásra.

Az intézmény engedélyezett létszáma 2022. évben: 15 fő, amely a jogszabályban előírt létszám minimum.

A szakdolgozók szakképesítési aránya 100%-os. Szakdolgozóink folyamatosan eleget tettek a továbbképzési kötelezettségnek.

Tevékenységünket a Szociális törvény, az 1/2000.(I.7.) SzCsM. rendelet, kormányrendeletek, a képviselő-testület által elfogadott helyi rendeletek és a szakmai programban foglaltak szerint végezzük.

## **II. Szakfeladataink**

### **Nappali ellátás (idősek klubja)**

A nappali ellátásban részesülők száma 2022-ben 11 fő volt. Az ellátotti átlag létszám az előző évihez képest nem, csak a tagok személye változott. Új ellátottak kerültek be az előző év során kikerült ellátottak helyett.

Maga a világjárvány nagymértékben kihatott a jelenlétre is, mivel voltak ellátottak, akik hosszabb ideig inkább a biztonságos, otthonmaradás mellett döntöttek, megbeszélve a családjukkal, hogy lehetőség szerint csökkentse a kockázatokat azáltal, hogy csak a gyermekeivel, unokaival találkozik, a saját otthonában.

A klub tagjainak napközbeni tartózkodására: ebédlő, társalgó, fürdők és mozgáskorlátozott WC állnak rendelkezésükre. Igénybe vehetik a mosás lehetőségét is.

A fizikai ellátáson túl nagyobb súlyú a hivatalos ügyekben való eligazodás segítése, a különféle kérelmek, beadványok elkészítése.

Az ügyintézésben egyre gyakoribb, hogy a hozzátartozó kér segítséget, tájékoztatást, hosszú távon előre gondolkodva a lehetőségekről, hogy mire számíthat, hova tud fordulni, amikor az idős hozzátartozó állapota miatt a nappali klub már kevés lesz, amikor 24 órás felügyeletre szorul, amit esetlegesen a család nem is fog tudni megoldani. Tájékoztatást nyújtunk a közeli intézményekről, elérhetőségeikről, illetve szükség esetén a gondnokság alá helyezés hosszadalmas, de esetenként szükséges folyamatáról, menetéről.

A mentálhigiénés ellátás biztosított részükre, melyet szükség esetében azonnal igénybe vehetnek.

Biztosítjuk a kulturális programokat, tornát, melyet életkorhoz igazítunk. Rendelkezésükre állnak Tv, videó, DVD, könyvtár, logikai játékok, társas játékok stb. A napi hírek/információk megismerésére írott sajtó áll rendelkezésre, melyből egyik napi, a másik heti lap. Egész évben, rendszeresen mentálhigiénés foglalkozáson vehettek részt.

Igény esetén biztosítjuk a helyben étkezést, időseink számára.

A szakfeladaton alkalmazott dolgozók száma 5 fő. Kisegítő gondozó és a higiéniai munkatárs, az intézmény összes szakfeladatának segíti munkáját.

Mivel az új jelentkezők esetében sokszor problémát jelentett, hogy nem tudnak az intézménybe eljutni, illetve nincs hozzátartozó vagy ismerős, aki tudna segíteni a be- illetve hazaszállításban, ezért 2022-ben egy részmunkaidős kolléganő bevonásával segíteni tudunk 3, egyedül álló főnek, hogy be tudjon jönni a klubba.

Az idősök nagyon hamar megszerették, megbíznak benne, és a kedélyükön is sokat javít, hogy mentális gondozást is folytat az oda-vissza út során beszélgetés formájában.

Gondozási napok száma az év folyamán: 1533 nap volt, ami az előző évhez képest jelentősen növekedett. Részben hozzájárul ehhez, hogy a kolléganő segítségével olyan személyek is be tudnak jutni az idősök nappali klubjába, akik segítség nélkül nem tudnák megoldani, másfelől pedig megnövekedett az igény a családok felől, hogy biztonságban tudják a szerettüket napközben.

### **Házi segítségnyújtás**

A házi segítségnyújtás esetében a munkavégzés helye a gondozott lakása.

Az eltérő komfortfokozatú lakások, valamint a lakások egymástól való távolsága miatt a gondozók igénybevétele is eltérő. A gondozási munkában nagy hányadot foglal el a lakáson kívül végzett tevékenység, ami igen sokrétű és időigényes feladat.

Ez a szolgáltatás a finanszírozása tekintetében, teljes mértékben figyelembe vehető. A korábbi évekhez viszonyítva ez kedvező változást jelent.

Több olyan idős jelent meg az ellátásban, akik a fizikai, egészségi állapotuk miatt két gondozónő jelenlétét igénylik. A térítési díjat nem befolyásolja a két gondozónő jelenléte, a lakáson töltött idő, és a lakáson kívül végzett tevékenység után számolják a térítési díjat, függetlenül attól, hány ápolási/gondozási tevékenységet végző személy van jelen.

Házi segítségnyújtásban az év folyamán 41 fő részesült. A feladatot, 5 fő házi gondozó látta el. A legkritikusabb időszak a déli, amikor több ellátott, egy időben igényelne segítséget. A hideg időben minden gondozottunkat meglátogattuk naponta, hogy fennálló vészhelyzet esetében azonnali segítséget tudjunk nyújtani, vészhelyzet elhárításában segíteni (elfagyott vízvezetékek, áram nélkül maradás, tüzelőanyag hiánya stb.).

Az ellátottak gondozási igénye változó: 0 fokozattól – III. fokozatig, gondozási szükséglet alá eső, besorolásban vannak. A házi gondozás tekintetében megszűnt az időkorlát, így időseink az általuk választott intervallumban vehetik igénybe, intézményünk szolgáltatását. Egyre több esetben indítják el a gondozónők a fogyatékosági támogatás igénylését az ellátottak állapotának rosszabbodása miatt. Azok közül, akik a támogatást megkapják, csak egy részük kéri, hogy átkerülhessenek a támogató szolgálathoz, hiszen olyan mértékben meg vannak elégedve a kolléganők munkájával/személyiségével, hogy vállalják a magasabb térítési díj

további fizetését is. Az ellátottak egy részénél napi 2 vagy 3 alkalommal volt szüksége a segítségre. Esetenként két gondozónő jelenlétét is igényelték.

Gondozási napok száma (mely a normatíva alapja), szociális segítségben: 441 nap, és a személyi gondozásban, 2938,42 óra volt. Az előző évhez képest jól látszik, hogy a személyi gondozás iránt való igény növekedett, a szociális segítségre való igény viszont csökkent.

2022 decemberében, 0 fő várakozott az ellásra.

Az előző évhez képest való változásokban közre játszódik, hogy az újonnan bekerülő ellátottak nagy része rosszabb állapotban van, több segítségre van szüksége, de a hozzátartozók napközben nem tudnak gondoskodni az idős családtagról, ám megnyugtatta a tudat, hogy amíg ők dolgoznak, akkor is van, aki rájuk néz nap közben, gondoskodik az ebédeltetésről, hogy igyon, és bevegje a gyógyszereit.

Az igénylők száma növekedett a korábbi évekhez képest. Az ellátottak esetenként rosszabb állapotban vannak a bekerüléskor, mint korábban, és átmeneti jelleggel (a kórházból már hazaadták, de a 24 órás ellátást biztosító intézmény még nem vette fel) kérnek segítséget.

### **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás**

2022. évben állami feladatként működött a szolgáltatás, állami normatívából és a fenntartó hozzájárulásából, tartjuk fenn. Az ellátást a rászorultak, saját lakásukon tudják igénybe venni.

2022. évben a kihelyezett készülék száma 60 db az ellátottak száma: 91 fő. Több igénybe vevővel házasársa/testvére/családtagja él, amely emeli az ellátható személyek számát.

A készülékekről érkező összes riasztások száma az év folyamán: 115

Ebből segítségnyújtást igénylő riasztás: 38

Téves riasztás: 77

Gondozási napok száma az év folyamán: 20603. A normatívát biztosító átlaglétszám: 56,44 fő volt.

Az ellátásban, 1 fő megbízásos gépkocsivezető, 3 fő megbízásos gondozó és 3 fő szociális gondozó vett részt, 24 órás ügyeleti rendszerben.

A riasztások száma minimálisan növekedett az előző évhez képest, leginkább a téves riasztások tekintetében.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtáson évek óta fennálló várakozói lista a létszám bővítéssel megszűnt, habár átmeneti időszakokban előfordul, hogy amíg az összes készülék ki van helyezve, addig várni kell, viszont a várakozási idő lényegesen csökkent.

Tavaly elindult a 65 éven felüli, egyedül álló személyek részére az országosan elérhető Gondos Óra program, ami az általunk működtetett rendszerhez hasonló, de csak diszpécser központot működtet. Az új ellátottaink közül van olyan, aki a hirdetéssel találkozva keresett fel minket, és a beszélgetés során összehasonlítva a két szolgáltatást, alapos mérlegelést követően a Kapcsolat Központ mellett döntött, illetve volt olyan érdeklődő, aki illetékességi terület szerint nem hozzánk tartozik, nekik bátran ajánljuk mind a Gondos Óra programot, mind pedig a Body Guard Hungary kft-t, akiktől lehet magán úton is készüléket igényelni, de abban az esetben is biztosítani kell, hogy legyen riasztásra értesíthető személy.

### **Támogató szolgálat**

A támogató szolgálat: személyi segítség, szállítás, valamint információnyújtás szolgáltatásokat nyújt, elsősorban fogyatékkal élő személyek számára.

Jelenleg a rendszerünkben 99 ellátott van, közülük 48 fő szociálisan rászorult (fogyatékkal élő). A nagy mértékű csökkenés oka, hogy szociálisan nem rászorultakkal nem vagyunk olyan szoros kapcsolatban főleg, ha csak átmeneti jelleggel- vagy alkalmasszerűen kérnek segítséget, ezáltal nagyon sok esetben a hozzátartozók nem jelzik, hogy elhalálozott, vagy elköltözött a településről. Átnéztük a nyilvántartást, és azoknak a személyeknek a megállapodását, akikről biztosan tudjuk, hogy időközben elhaláloztak, vagy elköltöztek a településről, megszüntettük.

Az ellátottak korcsoporti összetételét tekintve arányaiban nézve a legtöbb ellátott a támogató szolgálaton a 80-89 éves korcsoportból található meg. A legkevesebb ellátott a 6-13 éves korcsoportban található.

A leggyakrabban a szállítási szolgáltatást veszik igénybe, leginkább azok, akik önálló életvitelt tudnak még folytatni, intézik a saját ügyeiket, csak a közlekedésben van szükségük segítségre. A korábbi évekhez képest az iskolai szállítások száma lenullázódott. A gyermekek nagykorúvá váltak, elköltöztek, illetve a sérült gyermekek esetében a gondozásuk olyan mértékű terhet rótt a családra, hogy rákényszerültek a gyermekek intézményi elhelyezésére. Ezzel szemben növekedett az egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez kapcsolódó szállítások száma, leginkább, ami az ellátási területen kívüli szállításokat illeti. Többé-kevésbé rendszeres szállításként jelennek meg az ellátottak vásárlási, valamint egészségügyi ellátás igénybevételére vonatkozó igényei. Utóbbiak nem csak a helyi egészségügyi központra vonatkoznak, hanem az ország teljes területét lefedik. Szükség esetén előzetes egyeztetés alapján hétvégi szállítást is tudunk biztosítani. Személyi segítséget az ellátott állapotát és egyéni igényét figyelembe véve biztosítunk elsődlegesen a szociálisan rászorult ellátottak részére, napi/heti szinten, vagy akár alkalmasszerűen is.

Az ellátást biztosíthatjuk szociálisan nem rászorult ellátottak részére is, de elsődlegesen a szociálisan rászoruló ellátottakat kell figyelembe venni. A testület döntése értelmében a szociálisan nem rászorulóknak a helyi rendeletben meghatározott térítési díjat fizetnek meg.

A szociálisan nem rászorultak igénybevétele az elmúlt időszakban csökkent, de elsődlegesen nem a térítési díj mértékének köszönhető, hanem inkább annak, hogy a szolgálat által biztosított szolgáltatásokat a szociálisan rászorult személyek egyre nagyobb mértékben veszik igénybe.

Egyre gyakoribb, hogy a házi orvosokkal együtt működve intézzük az ellátottak fogyatékosági támogatásának megigénylését. Szoros az együttműködés a támogató szolgálat, illetve a többi ellátási forma között, leginkább, a házi segítségnyújtással kapcsolatosan, hiszen az ellátottak egy része, állapotuk romlásával, a fogyatékosági támogatás megszerzését követően kéri átkerülésüket a támogató szolgálathoz.

A szolgálatban 5 fő dolgozik: 1 vezető, 3 személyi segítő és 1 fő gépkocsivezető. 2018 évtől - jogszabályi változás miatt - 1 fővel emelkedett a szociális segítői létszám. Így a megnövekedett igényt, zavartalanul tudjuk biztosítani. A személyi segítséget igénylők száma csökkent az előző évhez képest, azonban egészségi állapotok romlása miatt a gondozásra fordított órák száma lényegesen megnövekedett.

|                                                         |                |
|---------------------------------------------------------|----------------|
| 2022. év adatai                                         |                |
| Összes megtett km                                       | <b>9713</b>    |
| Szállított fő /eset (összes ellátott)                   | <b>27/354</b>  |
| Személyi segített fő/ eset (csak szociálisan rászorult) | <b>12/1996</b> |
| 2021 évre elfogadott feladatmutató                      | <b>3115</b>    |
| 2021 évben teljesített feladatmutató                    | <b>3745,36</b> |

A szállítási szolgáltatást egy OPEL márkájú modern gépjárművel biztosítjuk, ami az előírásoknak megfelelően, akadály mentesített. Beépített mobil rámpával, és lehajtható fellépővel rendelkezik. 9 személyes, és a beépített 5 pontos biztonsági rögzítés segítségével kerekesszékes utas szállítására is alkalmas.

Bár az ellátottak száma csökkent a korábbi igénybevételhez képest, az igény a támogató szolgálat által biztosított szolgáltatásokra megnőtt, elsődlegesen állapot romlás, illetve családi állapot változása miatt, főleg azokban az esetekben amikor az ellátott hirtelen egyedül marad, és nincs közelben hozzátartozó.

Ez egyébként a házi segítségnyújtás esetében is megfigyelhető, mivel egyedülálló ellátottak esetében, akiknek nincs, vagy a közelben nincs hozzátartozójuk, a gondozónők jelentik a kapcsolatot a világgal.

2022. december 1-től a személyi segítség hosszú évek térítési díj mentességét követően fizetős lett (50.-/óra). Az ellátottak egy része nehezen fogadta a változást az összeg jelképsége ellenére is. Mára mondhatni elfogadták, és igyekeznek lehetőség szerint összehangolni az egyes tevékenységeket, spórolási célzattal, hogy a gondozónő lehetőleg gyorsan végezzen.

### **Étkeztetés**

Étkeztetés keretében, napi egyszeri meleg ételt biztosítunk. Indokolt esetben lehetőség van helyben fogyasztásra és házhoz szállításra is.

2022-ben 14 425 adag ételt vásároltunk a rászorulóknak, a járványügyi helyzet miatt jelenleg csak szállítással tudjuk biztosítani az étkeztetést az ellátottak részére. Az előző évhez képest nőtt az érdeklődés, több az új igénylő, a régiek közül kerültek ki a rendszerből. A tavalyi év során 103 fő igénybe vevő volt összesen. Várólista az ellátáson nincs.

Az étkeztetésben, 2022-ben a korábbi évekhez képest nem változott a nyugdíjkorhatár alatti igénylők száma. Legtöbbjük jövedelem nélküli, illetve nagyon alacsony jövedelemmel rendelkező személy. Egy részük vagy korábbi évek során volt kapcsolatban az intézménnyel, és az anyagi helyzete ismételt romlása miatt igényelte újra, illetve a családsegítő kollégák is a megfelelő szakmai tájékoztatással, kitöltött kérelemmel irányítják hozzánk a rászoruló személyeket, illetve küldenek jelzést azokról a családokról, ellátottakról, ahol esetleg szükség lehet a segítségünkre.

Szoros kapcsolatba kerültünk az étkeztetés miatt a tavaly megnyílt, a Baptista Szeretetszolgálat által működtetett új esély központtal, akik szenvedély- és pszichiátriai betegek részére működtetnek nappali ellátást. A központi nyilvántartási rendszernek köszönhetően gyakran találkozunk a jelenséggel, hogy a nálunk étkezést igénybe vevő személynél ütközést jelez a rendszer, mert beiratkozott hozzájuk is a klubba, mert érdeklik a programok. Annak ellenére, hogy étkeztetést ott nem vesz igénybe, a két ellátás ütközik egymással. Ebben az esetben felvesszük a kapcsolatot az ellátottal, hogy jelezzük a felmerülő problémát, és felhívjuk rá a figyelmét, hogy a két ellátást nem veheti egyszerre igénybe, valamint egyeztetünk az intézmény vezetőjével is, pontosítva az ellátott döntését, illetve a helyzet megoldását.

A tapasztalat az, hogy sokszor ebben az esetben szembesülnek vele ők is, hogy valahol már igényel ellátást az adott személy, hiába kérdezik rá.

A választást általában az dönti el, hogy az Új Esély Központban az ebéd fix áras, nem biztosítanak házhoz szállítást, és nincs kedvezményes étkeztetés a jövedelmi helyzetet figyelembe véve sem.

Az ellátásban: 1 fő ügyintéző dolgozik.

2022. évben ellátást igénylők száma: 103 fő, amely az előző évhez képest nőtt.

Mivel időközben a létszámkeret eltörlésre került, azóta megszűnt a várólista az étkeztetésen is.

A járvány helyzet annyi változást hozott, hogy a jogszabályok miatt, jelenleg nincs lehetőség elvitellel (a kiszolgáló konyháról személyesen elhozva) igénybe venni az étkeztetést. Az igénybe vevők részére a szállítást biztosítjuk.

A járvány helyzet igénylés szempontjából nem sok változást hozott ezen kívül. Egy-két ellátott szünetelteti csak ez okból kifolyólag az igényelt ellátást. Illetve több alkalommal volt szükség betegség esetén az étkeztetés átszervezésére, eldobható dobozok biztosítására az érintett családok részére.

Visszatérő problémák étkeztetés szempontjából:

- Van, akinek nem mindennap lenne rá szüksége
- Hétvégén, illetve ünnepnapokon is igényelné
- Nincs választási lehetőség

Ezeknek a problémáknak az orvoslására az intézményünknek sajnos nincs lehetősége, ezekben az esetekben tájékoztatást adunk a helyben elérhető egyéb alternatív ellátási formákról (helyi éttermek), az igénylés menetéről, melyik problémára melyik étterem tud megoldást nyújtani, illetve a kiválasztott szolgáltató elérhetőségéről. Egyre gyakoribb, hogy alternatív megoldást választanak az érdeklődők, annak ellenére, hogy hangsúlyozzuk, hogy szociális alapon -a jövedelem nagyságát figyelembe véve a térítési díj számításánál – csak az intézményünk tud biztosítani.

Bár nem túl gyakori, de tavaly felmerülő probléma volt a hajléktalan sorba került személyek étkeztetéssel való ellátása. Az Új Esély Központ adott időszakban teljes létszámmal működött, ezért a Családsegítő- és a Városi Konyha munkatársaival közösen próbáltunk a problémára megoldást keresni. A kialakított rendszer azelőtt felfüggesztésre került, mielőtt bejáratható volt, mivel az ellátottak rövid időn belül meggondolták magukat, illetve időközben kórházba, illetve fővárosi szakellátásba kerültek.

Mindegyik szakfeladatunkon odafigyelünk a járványügyi előírásokra, illetve, ha felmerül a fertőzés gyanúja, vagy tudomásunkra kerül fertőzött személlyel történő kapcsolat, a lehető leghamarabb megtesszük a megfelelő lépéseket, törekedve arra, hogy ne veszélyeztessük sem a kollégák, sem más ellátottak egészségét, de az érintett személy érdekei se sérüljenek.

### **III. Tájékoztatás és kapcsolattartás**

Az elmúlt évben is tájékoztattuk a Bicskén működő idősök ügyében tevékenykedő szervezeteket, egyházak keretein belül szerveződő csoportokat, a helyi médiát és önszerveződő csoportokat az intézményünk által biztosított ellátásokról, azok tartalmáról és elérhetőségeinkről. Jó kapcsolatot ápolunk a városban működő intézményekkel, egyházakkal, társadalmi és civil csoportokkal/egyesületekkel.

## **Védőnői Szakmai Egység**

Szakmai Egységünk, egészségügyi szolgáltatást nyújt. A védőnő szakmai felettese Fejér Megyei Kormányhivatal Móri Járási Hivatala Járási Népegészségügyi Intézetében dolgozó járási vezető védőnő, Schweininger Józsefné. Szakmai munkát felügyeli, évente legalább kétszer ellenőrzi a munka különböző területeit, a szakmai protokolloknak megfelelően.

2021. decembertől megkezdte munkáját a kollegiális védőnői mentorrendszer. A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 6/A. §-a alapján a védőnői tevékenység szakmai irányításának támogatását a területileg illetékes kórházakban foglalkoztatott kollegiális védőnői mentorok végzik. Területünkön Orcsik Viktória látja a mentori feladatokat.

A 2022-es év elejét végigkísérte a Covid-19 világjárvány, mely teljesen átalakította a védőnői szolgálat munkáját.

- A családok és a területi védőnők egészségének védelme érdekében törekedtünk a védőnő-gondozott találkozások minimalizálására, és a szakma szabályainak figyelembevétele mellett a távkonzultációt helyeztük előtérbe, de ez nem jelenthette az ellátás megtagadását.

- Ismereteket szereztünk a Covid-19 fertőzés klinikai tünetei, rizikótényezői, járványügyi besorolása, valamint az óvó-védő rendszabályok kapcsán, melyeket munkánk során alkalmaznunk kellett.

- Oktattuk a gondozott személyeket, valamint a hozzátartozókat a helyes kézhigiéne, a védőfelszerelések helyes használatára, a légzési higiéne és a köhögés etikettre.

-Törekedtünk, hogy amennyiben feltétlenül szükséges a személyes találkozás a gondozottal az lehetőleg a védőnői tanácsadóban történjen.

-Nagyon indokolt esetben végeztünk családlátogatást, mely során az egyéni védőeszközöket használtuk.

- A védőnői tanácsadásokon való részvétel előjegyzés alapján történt. Két gondozott között szellőztettünk, a használt eszközök, valamint a bútortárat fertőtlenítettük.

- Törekedtünk arra, hogy a váróhelyiségben egyszerre csak egy fő gondozott tartózkodjon, amennyiben ez nem volt biztosítható akkor a gondozottak közötti 1,5 m-es védőtávolságot betartattuk.

A vilájárvány során bevezetett korlátozások enyhítése, megszüntetése (2022. március) folytán a fókusz ismét a családlátogatásokra tevődött át.

Munkakapcsolatunk az orvosokkal, egészségügyi személyzettel kiegyensúlyozott, kölcsönös tisztelet jellemzi.

## **I. Védőnői státuszok bemutatása**

### **○ Védőnői státuszok száma összesen: 7**

- Ebből főállásban betöltött státuszok száma: 7
- Helyettesítéssel ellátott státuszok száma: 1
- 1 évnél régebb óta helyettesítéssel ellátott státuszok száma: 1
  - Külsős helyettesítéssel ellátott státuszok száma: 0

### **○ Védőnői státuszok megoszlása**

- Területi védőnő: 5
- Iskola védőnő: 2

Minden álláshelyünk betöltött, de 1 kolléganő gyermekvállalás miatt akadályoztatott, így helyettesítés volt szükséges. Ez nagy terhet rótt mindenkire.

Helyettesítéssel csak „tűzoltó munka” végezhető, amely a minőségi munka rovására mehet. Pozitívként értékelendő, hogy a helyettesítések során nem kellett külső védőnőt bevonnunk, saját szolgálatunkon belül sikerült ellátni a körzeteket.

A munkatársak rendszeresen részt vettek továbbképzéseken.

## **II. Ellátandó területek**

### **Területi védőnők által ellátandó területek:**

- Bicske, Galagonyás dűlők, Babos hegy, Autópálya mérnökség, Olajtelep
- Csabdi, Vasztélypuszta, Tükrös puszta, Méhes-tanya, Előhegy
- Óbarok, Nagyegyháza
- Alcsútdoboz
- Bodmér

### **Iskolavédőnők által ellátott iskolák:**

- Bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola
- Szent László Általános Iskola

- Móri Gárdonyi Géza Óvoda Általános Iskola Szakiskola Készségfejlesztő Iskola és EGYMI Bicskei Tagintézménye
- Bokréta Lakásotthoni Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola
- Székesfehérvár SZC Vajda János Technikum
- Csabdi Petőfi Sándor Általános Iskola
- Hársfadozsi Nyelvoktató Németh Nemzetiségi Általános Iskola Máty

### **Területi védőnői ellátás:**

A védőnők által ellátott családok száma (éves statisztikai adat): 815

A családok gondozása során a következő részterületekre tagolódnak feladataink:

- Várados anyák gondozása
- Gyermekágyas anyák gondozása
- Nővédelem
- 0-7 évesek gondozása
- tanintézetbe nem járó otthon gondozott gyermekek gondozása

Az elmúlt 2 évben az ellátás színtere elsősorban a tanácsadó lett, szükség szerint végeztünk otthoni családlátogatást, mely az utóbbi 9 hónapban átalakult, a családlátogatás került előtérbe. A tanácsadásokra előzetes időpont egyeztetés továbbra is fennmaradt, mely programozhatóbb ellátást eredményez.

Az orvossal és asszisztenssel hetente egy alkalommal van tanácsadás, ami elégségesnek bizonyul. Ilyenkor 2 órán keresztül együtt rendelünk, közreműködünk védőoltás beadása során és a csecsemőknek, kisgyermekeknek, státuszvizsgálatokat végzünk.

Önálló védőnői tanácsadást is tartunk, a működési engedély szerint, heti 4 órában. Ilyenkor készséggel állunk rendelkezésre a város lakossága részére. Az előírt protokoll szerint végezzük feladatainkat. 2017 év szeptembertől bevezetésre került a Koragyermekkorai Program keretében a gyermekek adott életkorban végzendő szülői kérdőívek, illetve védőnői státusz vizsgálatok, melyek teljesítés nagyobb próbatétel. Megnövekedett a papír, eszköz, humán erő igény és a tanácsadásokon megjelenő várakozási ideje

### **Területi munka a szám adatok tükrében:**

#### Várados anyák gondozása:

A területen gondozott váradosok száma: 245 fő

Várados látogatások száma: 453 alkalom

Védőnői távkonzultáció útján tanácsadásban részesítettek száma: 127 fő

Védőnői tanácsadáson a megjelenések száma: 955 fő

Gyermekágyas látogatások száma: 793 alkalom

#### Nővédelem:

Nővédelmi látogatások száma: 19 alkalom

Nővédelmi tanácsadások száma: 28 fő

Védőnői távkonzultáció útján tanácsadásban részesítettek száma: 3 fő

### 0-6 évesek gondozása:

Összes 0-6 éves gondozott száma (adott év statisztikai adat):

2022 évben született újszülöttek száma: 163 fő

0-1 éves gondozottak száma: 160 fő

1-3 éves gondozottak száma: 299 fő

3-6 éves gondozottak száma: 541 fő

Védőnői látogatások adott évben:

Látogatások száma összesen: 3151

Látogatási alkalmak száma 0-1 éves korosztályban: 1721

Látogatási alkalmak száma 1-3 éves korosztályban: 825

Látogatási alkalmak száma 3-6 éves korosztályban: 605

Tanácsadás szervezés, lebonyolítás:

Védőnői távkonzultáció útján tanácsadásban részesítettek száma: 1216 fő

Védőnői távkonzultáció útján tanácsadásban részesített 0-1 évesek száma: 440

Védőnői távkonzultáció útján tanácsadásban részesített 1-3 évesek száma: 503

Védőnői távkonzultáció útján tanácsadásban részesített 3-6 évesek száma: 273

Védőnői tanácsadáson a megjelenések száma adott évben összesen: 2430 fő

Védőnői tanácsadáson ellátott 0-1 évesek száma: 1262 fő

Védőnői tanácsadáson ellátott 1-3 évesek száma: 572 fő

Védőnői tanácsadáson ellátott 3-6 évesek száma: 596 fő

A veszélyeztetett gondozottak miatt szorosan együttműködtünk a Család- és Gyerekjóléti Szolgálat és Központ Szakmai Egységek munkatársaival. A járvány ezen területen is kihívás elé állított bennünket. Az esetmegbeszéléseket online formában valósulhattak meg. A várandósok szakorvosi gondozását a legtöbb esetben a bicskei Egészségügyi Központ nőgyógyászai látják el. A laborvizsgálatok zöme is itt történik meg.

Területileg a székesfehérvári Szent György Kórházhoz tartozunk, de szép számmal szülnek a kismamák Tatabányán, Budapesten. Az elmúlt években egyre inkább az a gyakorlat, hogy nagyon hamar, akár 2-3 napos korban hazaadják az újszülöttet, fokozott terhet rakva ezzel a körzeti orvosra és védőnőre. Nem megnyugtató a helyzet, ha egy pénteken délután (vagy esetleg szombat-vasárnap) hazaadott kisbabát csak hétfőn találkozik a helyi védőnővel, hiszen ez nagyon sérülékeny időszak. Az adaptálódás nem mindig megy zökkenőmentesen, nagy odafigyelést igényelnek a kismamák és a gyermekek. Igyekszünk minden újszülöttet még hazaadása napján, és az utána következő napokban is nagyon gyakran meglátogatni, függetlenül attól, hogy ez munkanap-e, vagy sem.

Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a szoptatásra történő felkészítésre, megalapozására és folyamatos támogatására. Az első életévüket betöltött kisdedek táplálkozási adatainak elemzése során 142 kisdedet vizsgáltunk. Közülük 98 fő 3 hónapos koráig, 82 fő pedig 6 hónapos koráig kizárólag anyatejet kapott. 67 gyermek 12 hónapos kor felett is kapott még anyatejet.

### **III. 2022 év létszám adatok (szeptember 30-ai adatok alapján)**

- **I. körzet:** Bicske, Bodmér, Autópálya mérnökség, Olajtelep, Galagonyás dűlők, Baboshegy
  - Várandós: 22 fő
  - 0-7 éves: 188 fő
- **II. körzet:** Bicske
  - Várandós: 12 fő
  - 0-7 éves: 170 fő
- **III. körzet:** Bicske, Óbarok, Nagyegyháza,
  - Várandós: 16 fő
  - 0-7 éves: 197 fő
- **IV. körzet:** Bicske, Csabdi, Vasztélypuszta, Tükrös puszta, Méhes-tanya, Előhegy
  - Várandós: 21 fő
  - 0-7 éves: 233 fő
- **V. körzet:** Bicske, Alcsútdoboz
  - Várandós: 10 fő
  - 0-7 éves: 165 fő
  - Alcsútdoboz József Nádor Általános Iskola 130 fő

#### **Óvodák ellátása:**

A területi védőnő a gondozást családlátogatások alkalmával, önálló védőnői tanácsadáson és a gyermekorvosokkal tartott tanácsadásokon valósította meg.

A korábban az óvodákban végzett szűrővizsgálatok, így a látás, hallás, testsúly, testmagasság, vérnyomás, lúdtalp, gerincferdülés vizsgálata, 2009-től a védőnői tanácsadóban történik, a státuszvizsgálatok során, a szülők jelenlétében, idézést követően.

Óvodai munkánk a státuszvizsgálatok jogszabályi változása miatt átalakult, így az intézmények területén a tisztasági szűrővizsgálat, a helyiségek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzése és egészségnevelési tevékenység zajlik.

Az óvodákban a védőnők a 2022. évében elvégezték az előírt tisztasági szűrővizsgálatokat, a kiszűrt gyerekek szüleit tájékoztatták a szűrés eredményéről, és a kezelés lehetőségeiről, majd visszaellenőrzést követően adták ki a szükséges igazolást.

#### **Területhez tartozó óvodák felsorolása, létszámadatok szeptemberi adatok alapján**

|                                                    |        |
|----------------------------------------------------|--------|
| Bicske Városi Óvoda József Attila utcai Tagóvodája | 96 fő  |
| Bicske Városi Óvoda                                | 107 fő |
| Bicske Város Óvoda Kakas Tagóvodája                | 174 fő |
| Óbarki Kisvakond Óvoda                             | 28 fő  |
| Csabdi Napraforgó Óvoda                            | 43 fő  |
| Alcsútdoboz Háromhárs Óvoda                        | 58 fő  |

#### **Iskola védőnői ellátás:**

## Iskola védőnői feladatok

- Az iskolák tanév kezdése előtti bejárása, gyógyszer-, kötszerrendelés, törzslapok rendezése, iskolai névsorok beszerzése, munkaterv készítése stb.
- Szűrővizsgálatok szervezése elvégzése az adott tanévben, munkaterv szerint.
- Védőoltások szervezése, lebonyolítása, dokumentálása.
- Egészségnevelés.

A szűrővizsgálatoknak és az oltásoknak az iskolák orvosi rendelőjében kellene mindig lezajlania, a zökkenőmentes munkavégzés, az iskola és a gyerekek érdekében. Jelenleg csak a Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola épületeiben áll rendelkezésre orvosi szoba, a többi intézmény tanulóit a Fejér Megyei Kormányhivatal Móri Járási Hivatala Járási Népegészségügyi Intézetének engedélyével a Védőnői Szakmai Egység tanácsadójában vizsgáljuk és oltjuk.

Az idei tanévben az orvos és a védőnő végezte a páros osztályok (2-4-6-8-10-12) szűrővizsgálatát, kivétel a két speciális iskolát (Bicskei József Attila Általános Iskola és Szakiskola és a Bokréta Lakásotthoni Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola) ahol, minden osztályban szükséges a szűrővizsgálat elvégzése.

Ezek mellett a 6-7 osztályosok kötelező védőoltását is az orvos és a védőnő együtt végezte.

A 6-7 osztályosok kötelező kampányoltásairól az iskolavédőnők a szülőket kiértéskítették, idejét megszervezték, és a tervezett időpontban lebonyolították.

A 6. osztályosokat 2022 szeptember és október hónapban oltottuk dTap (Diftéria, Tetanusz és acelluláris Pertusis) és MMR (Mumpsz, Morbilli, Rubeola) oltással.

A 7. évfolyamot Engerix B (Hepatitis elleni) oltással oltottuk be szeptember hónapban, melyet a tanév során március hónapban ismételni szükséges.

2014 évtől lehetőség nyílt a 7. évfolyamba járó lányok HPV elleni vakcinációjára is, melyről a kolléganők szeptember hónapban írásban tájékoztatták a szülőket, amennyiben ők úgy döntöttek, hogy szeretnék az oltást beadatni, úgy a védőnők közreműködtek a 2 oltásból álló sorozat lebonyolításában.

A beadott oltásokról a kötelező jelentéseket megírtuk, a dokumentáció részét elvégeztük.

### Az iskolákban egészségnevelő előadások is zajlanak:

- 1-4.osztályokban: Tisztasági-fogászati előadás
- 5. osztályban: Egészséges környezet-táplálkozás
- 6. osztályban: Testi higiéné (menstruáció, magömlés), védőoltásokról általában
- 7. osztályban: Szex-szerelem (fogamzásgátlás, párválasztás), dohányzás, alkohol prevenció
- 8. osztályban: Szexuális felvilágosítás (AIDS, SZTB), Drog

## **2022. éves iskolai létszámadatok (szeptemberi adatok alapján)**

### **I. iskolavédőnői körzet**

- |                                                              |        |
|--------------------------------------------------------------|--------|
| ○ Bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola             |        |
| ▪ Szent István úti épülete                                   | 264 fő |
| ○ Bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola             |        |
| ▪ Prohászka Ottokár úti épülete (kivéve 1.a osztály)         | 235 fő |
| ○ Hársfadombi Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola | 207 fő |

## II. iskola védőnői körzet

- Szent László Általános Iskola 233 fő
- Csabdi Petőfi Sándor Általános Iskola 158 fő
- Móri Gárdonyi Géza Általános Iskola Szakiskola Készségfejlesztő Iskola és EGYMI Bicskei Tagintézménye 39 fő
- Székesfehérvári SzC Vajda János Technikum 315 fő
  
- Bokréta Lakásotthoni Gyermekotthoni Központ és Általános Iskola 57 fő
- Bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola
  - Prohászka Ottokár úti épület 1. a. osztály 24 fő

A területi munkánkról havonta, míg az iskolai és óvodai munkákról évente készítünk jelentéseket a szakhatóságnak.

Az iskolai feladattellátás finanszírozása érdekében 2022 év végén az iskolai körzetek tekintetében módosítás vált szükségessé, mely 2023-tól lép hatályba.

## IV. Egyéb fejlesztések, szolgáltatások:

2016. januárja óta a Képviselő-testület döntése alapján rotavírus elleni védőoltás támogatásban részesülhetnek a bicskei családok, melyben Szolgálatunk tájékoztató feladatot lát el. 2022-ben 112 fő született Bicskén, közülük 71-en igényelték az oltási támogatást. A születésszámmal viszonyítva 63 % kérte az oltást.

2016 szeptemberében Bicskei Baba Játszó Ház, baba-mama klub nyitotta meg kapuit a Bihari úton, melynek céljai között szerepel a roma anyák, gyermekek integrálása. A klub minden csütörtök délelőtt várja az érdeklődőket kolléganőnk, Molnárné Bagi Ágnes vezetésével. A Játszó Ház egyre népszerűbb, nem csak a roma lakosság körében. Kolléganőnk, külső előadók bevonásával teszi egyre gazdagabbá az együtt töltött időt.

### **A beszámolót készítette:**

Kovács Katalin  
Szabó Krisztina  
Tálasné Sikó Melinda  
Vargáné Ángyás Gabriella  
Vincze Erzsébet

Bicske, 2023. május 12.

Szabó Ágnes  
igazgató